

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/52/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114217020
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1114217020.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členiek senátu JUDr. Nadeždy Wallnerovej a JUDr. Ivany Jahnovej v spore žalobcu: V. C. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX/XX, H., právne zastúpený: JUDr. Radoslav Olijáš, Ph.D., advokát, so sídlom Záhradnícka 36, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorého koná: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska 71, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu a nesprávnym úradným postupom, na odvolanie žalovaného voči rozsudku býv. Okresného súdu Bratislava I, zo dňa 09. februára 2023, č.k. 8C/110/2014-389, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok býv. Okresného súdu Bratislava I, zo dňa 09. februára 2023, č.k. 8C/110/2014-389 m e n í tak, že žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 10.021,07 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 3.021,07 eur od 24. októbra 2014 do zaplatenia, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšku odvolací súd žalobu žalobcu z a m i e t a.

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 74,89 %.

odôvodnenie:

1. Bývalý Okresný súd Bratislava I rozsudkom zo dňa 30.06.2017, č.k. 8C/110/2014-258 (v poradí prvým) rozhodol tak, že žalobu žalobcu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovaným nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 18.01.2021, č.k. 14Co/298/2018-324 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. Bývalý Okresný súd Bratislava I rozsudkom zo dňa 09. februára 2023, č.k. 8C/110/2014-389 (v poradí druhým) rozhodol tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 11.023,48 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 4.023,48 eur od 24. októbra 2014 do zaplatenia, a to do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 92,39 %, s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

4. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobou doručenou súdu dňa 11. júna 2014 sa žalobca domáhal proti Slovenskej republike (ďalej len „štát“ alebo „žalovaná“) zaplatenia sumy 11.459,53

eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 11.459,53 eur od 25. apríla 2014 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobca uviedol, že uznesením Krajského úradu vyšetrovania PZ Trenčín (ďalej len „KÚV“) zo dňa 03. mája 2000, ČVS: KÚV-39/20-1999 Mh (ďalej len „uznesenie o vznesení obvinenia“) bolo začaté trestné stíhanie, a súčasne mu bolo (ako jednému z obvinených) vznesené obvinenie pre trestný čin podvodu spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 a § 250 ods. 1 a 4 Trestného zákona uvedené vo výroku uznesenia, pričom za skutky v bode 2 a 6 tohto výroku, ktoré sa týkali žalobcu, bola neskôr na žalobcu podaná (v poradí druhá) obžaloba. Proti uzneseniu podal sťažnosť, ale tá bola zamietnutá uznesením prokurátorky Okresnej prokuratúry v Prievidzi (ďalej aj „OP Prievidza“) z 26. júna 2000, č.k. 2Pv 338/2000-36. Dňa 03. januára 2002 na žalobcu podala Okresná prokuratúra Prievidza na Okresný súd Partizánske (ďalej len „OS Partizánske“) obžalobu, ktorá bola po postúpení veci uznesením Okresného súdu Partizánske z 22. februára 2002, sp.zn. 1T 1/02-2090, Krajskému súdu v Trenčíne (ďalej len „KS v Trenčíne“) týmto súdom uznesením z 21. augusta 2003, č.k. 1T 16/02-2111 vrátená prokurátorovi na došetrenie pre procesné vady a nedostatočné a neúplné zistenie skutkového stavu veci. Sťažnosť prokurátorky proti tomuto uzneseniu Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) uznesením z 28. januára 2014, č.k. 1To 82/03-2125, zamietol. Dňa 19. januára 2006 Krajská prokuratúra v Nitre (ďalej len „KP v Nitre“) podala dňa 17. júna 2006 na Okresný súd Nitra (ďalej len „OS Nitra“) na žalobcu v poradí druhú obžalobu pod sp.zn. 2Kv/8/2005-68 pre trestný čin podvodu spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 a § 250 ods. 1 ods. 5 Trestného zákona, na skutkovom základe uvedenom v uznesení o vznesení obvinenia, no tentoraz už len pre dva skutky z pôvodných piatich skutkov, pre ktoré bolo žalobcovi vznesené obvinenie. Okresný súd Nitra postúpil vec Okresnému súdu Trenčín (ďalej len „OS Trenčín“), pretože sa necítil byť príslušným súdom na konanie. Na sťažnosť prokurátora Krajskej prokuratúry v Nitre proti tomuto uzneseniu Krajský súd v Nitre (ďalej len „KS v Nitre“) napadnuté uznesenie zrušil a vec proti žalobcovi postúpil na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Topoľčany (ďalej len „OS Topoľčany“), ktorý dňa 11. januára 2008 vec z dôvodu miestnej príslušnosti postúpil na Okresný súd Partizánske. Okresný súd Partizánske po dvoch verejných zasadnutiach o predbežnom prejednaní obžaloby a ôsmich hlavných pojednávaniach rozhodol vo veci rozsudkom zo 06. februára 2012, č.k. 1T 25/2008-3310, ktorým žalobcu a ostatných spoluobžalovaných spod obžaloby oslobodil, s odôvodnením, že skutky kladené žalobcovi za vinu nie sú trestným činom. Na odvolanie prokurátorky Krajskej prokuratúry Trenčín (ďalej len „KP v Trenčíne“) rozhodol Krajský súd v Trenčíne uznesením z 23. mája 2013, č.k. 23To/114/2012-3350 tak, že odvolanie prokurátorky KP v Trenčíne zamietol, pretože odvolanie nebolo dôvodné. Rozsudok Okresného súdu Partizánske zo 06. februára 2012, č.k. 1T/25/2008-3310, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 23. mája 2013, č.k. 23To/114/2012-3350 sa stali právoplatnými dňa 23. mája 2013. Žalobca uznesenie o vznesení obvinenia považuje za nezákonné rozhodnutie, na ktoré treba podľa § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31. decembra 2012 (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“) aplikovať zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v znení účinnom do 30. júna 2004 (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“). Právne účinky zrušenia uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť nastali právoplatnosťou trestného rozsudku Okresného súdu Partizánske zo 6. februára 2012, č.k. 1T/25/2008-3310, ktorým bol žalobca oslobodený spod obžaloby. V príčinnej súvislosti s nezákonným uznesením o vznesení obvinenia vznikla žalobcovi škoda, lebo musel v trestnom konaní vynaložiť náklady na obhajobu (odmena obhajcu a hotové výdavky), spolu vo výške 4.459,53 eur. Zvyšok žalovanej sumy 7.000,- eur si žalobca uplatňuje titulom nesprávneho úradného postupu, ktorým sú zbytočné prietahy v konaní za obdobie od 3. mája 2000 do 19. septembra 2012 (takto to špecifikoval dodatočne v podaní na č. I. 180), pretože žalobcovi oslobodenie spod obžaloby po 13 rokoch od vznesenia obvinenia mu ako morálna satisfakcia nestačí. V rodine žalobcu panovali dobré vzťahy, požíval medzi spoluobčanmi dobrú povesť, ako jeden z vedúcich pracovníkov najväčšieho zamestnávateľa v okrese Partizánske. Potom, čo sa dozvedeli všetci, že je stíhaný, bol adresátom otázok, pohoršujúcich komentárov, ironických poznámok, čo sa počas 13 rokov trvania konania prehlbovalo. Istú dobu mal zákaz cestovať, malo to vplyv na jeho zdravotný stav a odvrátili sa od neho aj obchodní partneri. Nárok žalobca predbežne prerokoval u orgánov konajúcich v mene štátu dňa 23. apríla 2014, no títo ďalší deň (ani neskôr) neplnili, čím sa požadovaný nárok stal splatným dňa 25. apríla 2014. Od tohto dňa požaduje aj úrok z omeškania k žalovanej istine.

5. Súd prvej inštancie rozsudok právne odôvodnil ustanovením čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky, ustanovením § 1 písm. a), § 3 ods. 1 písm. a) až d), § 5 ods. 1, § 6, § 9, § 15, § 17, § 19, § 25 ods. 1, § 27 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 1 ods. 1, § 4 ods. 1, § 10, § 20, § 22 zákona č. 58/1969 Zb., § 442 ods. 1, § 517

zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a vecne tým, že pokiaľ ide o pasívnu vecnú legitímáciu, tak so zreteľom na ustálenú rozhodovaciu prax (rozhodnutie č. R 11/2014, uznesenie NS SR z 24. júna 2020 sp.zn. 6 Cdo 87/2019), a tiež so zreteľom na to, že spomedzi všetkých orgánov podľa tvrdení žalobcu práve v pôsobnosti Ministerstva spravodlivosti SR došlo k najdlhšej etape namietaných zbytočných prieťahov, t.j. došlo k nim v konaní pred súdmi a súčasne súdy boli tie posledné, ktoré mohli existenciu zbytočných prieťahov napraviť, súd rozhodol tak, že bude na strane žalovaného konať len s Ministerstvom spravodlivosti SR, ako orgánom konajúcim za žalovaného bez ohľadu na to, v pôsobnosti ktorého orgánu majú pôvod zodpovednostné vzťahy odôvodňujúce danosť žalovaného nároku. Podľa súdu prvej inštancie, vo veci bolo preukázané, že žalobcovi bolo uznesením o vznesení obvinenia vznesené obvinenie pre trestný čin podľa § 250 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona pre celkovo päť skutkov, z ktorých každý bol kvalifikovaný ako trestný čin podľa § 250 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona a sťažnosť proti tomuto uzneseniu bola zamietnutá, čím sa obvinenie stalo právoplatným. V súlade s právnym názorom odvolacieho súdu, vysloveného v zrušujúcom uznesení preto súd prvej inštancie dospel k záveru, že uznesenie o vznesení obvinenia napĺňa zákonné znaky nezákonného rozhodnutia, v zmysle citovaných ustanovení § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., ako aj § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. V kontexte úpravy na § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. a vzhľadom na to, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané 03. mája 2000, t.j. v čase účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., súd prvej inštancie dospel k záveru, že na nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ktorým bolo uznesenie o vznesení obvinenia z 03. mája 2000, treba aplikovať právnu úpravu zákona č. 58/1969 Zb. V rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca teda preukázal existenciu nezákonného rozhodnutia podľa § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. K tomu, že žalovaný poukazoval na to, že právo na náhradu škody za nezákonné rozhodnutie nemá ten, kto si obvinenie zavinil sám, súd prvej inštancie uviedol, že nebolo preukázané, že by si žalobca obvinenie zavinil sám. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na to, že okrem toho vznesenie obvinenia, či vôbec vedenie celého trestného konania nie je závislé od vôle obvineného a orgány činné v trestnom konaní ani súdy nemôžu ani vtedy, ak by šlo v konaní o pasívneho obvineného (čo nebol prípad žalobcu) k nemu pristupovať tak, že si za stíhanie môže sám, alebo že by azda chcel byť dobrovoľne stíhaný, alebo že by sa mu to azda páčilo. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa v danej veci konania zúčastňoval, na úkony sa dostavoval (treba povedať, že je jeho právo nevypovedať a to mu nemôže byť na ťarchu), zásielky si preberal a aj vo fáze konania pred súdom sa opakovane zúčastňoval jednotlivých hlavných pojednávaní. Čo by teda mal urobiť žalobca viac, aby nebol vnímaný, že si za konanie môže sám, to súdu prvej inštancie zrejme nebolo. Podľa názoru súdu prvej inštancie bolo treba tiež odmietnuť akýkoľvek náznak toho, že si za stíhanie môže žalobca sám tým, že podnikal, a že vlastne v skutočnosti k daným skutkom došlo, hoci nie sú trestným činom. Poukázal na to, že súd v trestnom konaní právoplatne rozhodol, že skutky, pre ktoré bola podaná druhá obžaloba nie sú trestným činom, a preto sa nedopustil žalobca ničoho protiprávneho. Súd prvej inštancie skonštatoval, že predmetnú argumentáciu, že si mohol žalobca zaviniť obvinenie sám treba odmietnuť ako nepreukázanú. Z hľadiska druhej podmienky (vznik škody) treba v kontexte súdnej praxe uviesť, že ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, fyzická osoba vynaložila náklady na trovy nutnej obhajoby, smerujúce k odstráneniu nežiaducich právnych dôsledkov na obvineného (žalobcu), štát zodpovedá za takto vzniknutú škodu a to bez ohľadu na skutočnosť, či v trestnom konaní bol obvinenému obhajca ustanovený, alebo či si ho zvolil sám. Súd prvej inštancie poukázal na to, že na vznik škody nestačí preukázať súpis vykonaných úkonov, ani to, že jednotlivé úkony boli vykonané, ale je potrebné preukázať, že škoda skutočne vznikla, s poukazom na uvedené sa žalobca domáha skutočnej škody, nie ušlého zisku. Podľa súdu prvej inštancie žalobca preukázal, že svojmu obhajcovi uhradil sumu 4.620,- eur (podľa vyúčtovania vo faktúre č. X/XXXX mal uhradiť 4.459,53 eur; ods. 62), došlo teda k zmenšeniu majetku žalobcu vynaložením nákladov na trovy obhajoby. Súd prvej inštancie zároveň poukázal na to, že žalovaný v dodatočnom vyjadrení rozporoval jednotlivé úkony právnej služby, a teda, že vyúčtovaná výška právnych služieb zo strany obhajcu žalobcu mala byť v inej výške, než bola účtovaná. Súd prvej inštancie k týmto výhradám uviedol, že podľa žalovaného musí účtovaná odmena za účtované úkony právnej služby zodpovedať tarifnej odmene podľa vyhlášky v príslušnom rozhodujúcom období. Súd teda dospel k záveru, že odmena za poskytnuté úkony právnej služby je vypočítaná správne, keďže za úkony vykonané do 31. decembra 2002 účtoval obhajca žalobcovi sumu 800,- Sk za každý úkon, pričom táto suma zodpovedá § 15 ods. 1 písm. d) vyhlášky č. 240/1990 Zb., podľa ktorého sadzba tarifnej odmene za jeden úkon právnej pomoci pri obhajobe v trestnom konaní je 800,- Sk, ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody prevyšujúci 10 rokov, čo bol daný prípad, pretože podľa v poradí prvej, ako aj druhej obžaloby mala byť skutkom žalobcu spôsobená škoda veľkého rozsahu a v prípade takejto škody podľa § 250 ods. 1, ods. 4, ods. 5 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. trest odňatia slobody na 5 až 12 rokov.

Nárok na zaplataenie režijného paušálu za každý úkon obhajoby vo výške 3,32 eur vyplýva z § 19 ods. 3 vyhlášky č. 240/1990 Zb., odmenu preto účtoval obhajca žalobcovi správne. Ďalej súd prvej inštancie v rámci svojho odôvodnenia uviedol, že za úkony vykonané od 01. januára 2005 účtoval obhajca žalobcovi základnú sadzbu tarifnej odmeny vo výške zodpovedajúcej § 12 ods. 3 písm. c) vyhlášky č. 655/2004 Z.z., pretože žalobcovi hrozilo uloženie trestu odňatia slobody nad 10 rokov, čiže jednu šestinú výpočtového základu (čiže 13.602,- Sk pre rok 2005, 16.381,- Sk pre rok 2006, 17.822,- Sk pre rok 2007, 19.056,- Sk pre rok 2008, 695,41 eur pre rok 2009, 721,40 eur pre rok 2010, 741,- eur pre rok 2011, 763,- eur pre rok 2012 a 781,- eur pre rok 2013), čo zodpovedá výške základnej sadzby vo výške 83,02 eur pre rok 2005, 90,62 eur pre rok 2006, 98,60 eur pre rok 2007, 105,42 eur pre rok 2008, 115,90 eur pre rok 2009, 120,23 eur pre rok 2010, 123,50 eur pre rok 2011, 127,17 eur pre rok 2012, a 130,17 eur pre rok 2013. Výška režijného paušálu pre konkrétny rok zodpovedá sume 1/100 výpočtového základu platného v príslušnom kalendárnom roku podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., čiže 4,98 eur pre rok 2005, 5,44 eur pre rok 2006, 5,91 eur pre rok 2007, 6,31 eur pre rok 2008, 6,95 eur pre rok 2009, 7,21 eur pre rok 2010, 7,41 eur pre rok 2011, 7,63 eur pre rok 2012 a 7,81 eur pre rok 2013. Podľa súdu prvej inštancie porovnaním týchto údajov s vyúčtovaním z faktúry obhajcu č. 5/2013 je zrejmé, že odmeny za úkony pre jednotlivé roky vypočítal obhajca správne, preto súd prvej inštancie námietku žalovaného vyhodnotil ako nedôvodnú. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný namietal neúčelnosť viacerých úkonov, napríklad, že neúčelná bola sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia, účasť na výsluchu žalobcu dňa 01. júna 2000 a 30. novembra 2005, doplnenie dôvodov sťažnosti z 08. júna 2000, účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu dňa 25. septembra 2001 a 04. októbra 2001, účasť na výsluchu svedka C. G. ml. dňa 02. marca 2005. Súd prvej inštancie sa s týmto názorom nestotožnil a uvedené odôvodnil tým, že vyčítať žalobcovi podanie sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia považuje za nevhodné aj s ohľadom na to, že podľa § 3 zákona č. 58/1969 Zb. ide o podmienku pre vznik nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ktorú možno odpustiť len v prípadoch hodných osobitného zreteľa. Podľa súdu prvej inštancie, nie je preto významné, aký má rozsah podaná sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia, pretože je ju vždy potrebné považovať za účelný úkon, lebo môže jednoznačne viesť k zrušeniu uznesenia o vznesení obvinenia, okrem toho v danom prípade, ako bolo preukázané, táto sťažnosť nebola len „bianco“ sťažnosť, ale obsahovala aj rámcové uvedenie dôvodov (aj keď len v rozsahu „niekoľkých riadkov“), pre ktoré bola podaná. Za účelne vykonaný úkon súd prvej inštancie považoval aj doplnenie dôvodov sťažnosti. Uviedol, že je mimo praktickú realitu vyžadovať, aby obvinený v lehote troch dní, najmä ak ani nemá právne vzdelanie, podal kvalifikovanú sťažnosť s prípadným naštudovaním veci. Podľa názoru súdu prvej inštancie je preto potrebné akceptovať ako účelný a sledujúci ochranu práv obvineného taký úkon, ktorým sa dopĺňa sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia, najmä keď je zrejmé, že nejde len o formálny úkon (alebo tzv. úkon pre úkon alebo ďalšie a ďalšie doplnenie), ale o skutočné doplnenie dôvodov a argumentácie obvineného v danej veci. Ako účelný súd prvej inštancie vyhodnotil aj účasť na úkonoch preštudovania vyšetrovacieho spisu pri závere vyšetrovania dňa 25. septembra 2001 a 04. októbra 2001, pretože pokiaľ má tento úkon skutočne sledovať ochranu práv obvineného, potom nemôže ísť len o formálny úkon. V tejto súvislosti súd prvej inštancie uviedol, že trestné konanie nepredpokladá, že v priebehu vyšetrovania orgán činný v trestnom konaní zasiela obvinenému priebežne na vedomie písomnosti obsiahnuté v spise, a preto sa s nimi obvinený môže prvýkrát oboznámiť až vo vyšetrovacom spise pri štúdiu spisu, a je akceptovateľné, ak spis rádovo v rozsahu 2 tisíc strán ako v danej veci si musí obvinený s obhajcom študovať aj viac dní (dňa 25. septembra 2001 to bolo od 10,00 h do 15,00 h a dňa 04. októbra 2001 to bolo od 10,00 do 12,15 h), ako v danej veci, najmä ak nemá ísť o formálne vykonaný úkon a najmä, ak môže vyústiť do návrhov na doplnenie dokazovania. Dodal, že ako účelné treba považovať aj účasť obhajcu na výsluchoch žalobcu dňa 01. júna 2000 a 30. novembra 2005. V oboch prípadoch sa žalobca rozhodol až po poučení zo strany orgánu činného v trestnom konaní o možnosti využiť právo nevypovedať, čo mu nemôže byť na ťarchu a nútiť obvineného vypovedať je neprípustné. Navyše podľa názoru súdu prvej inštancie nebolo možné vopred vylúčiť, že by obvinený žalobca vypovedal čiastočne, prípadne sa nedá vylúčiť, ako by reagoval v neprítomnosti advokáta, a preto prítomnosť advokáta treba hodnotiť tak, že bola v záujme obvineného žalobcu, aj keď výsluch trval len 25 minút. Súd prvej inštancie uviedol, že v prípade prvého výsluchu, tento bol vykonaný ešte pred rozhodnutím o sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia a žalobca sa naň dostavil, pretože bol ako obvinený predvolaný. Je podľa súdu prvej inštancie pochopiteľné, že požiadal o odklad, s ohľadom na potrebu prípravy obhajoby, obdobne to platí v prípade účasti na výsluchu svedka G. ml., ktorý je synom žalobcu. Súd prvej inštancie uviedol, že obhajca, ani žalobca nemohol predpokladať, či svedok využije možnosť nevypovedať, o čom bol poučený až na úkone, pričom predpoklad iného postupu by naznačoval, že žalobca bol so svedkom na postupe pri výsluchu dohodorený, čo nijako nebolo preukázané. Aj tento úkon bol preto podľa súdu prvej inštancie

vykonaný účelne. Celkovo k výhrade účelnosti súd odmietol snahu žalovaného o spätnú formalistickú reinterpretáciu vykonaných úkonov právnych služieb. K námietke žalovaného, že takmer všetky úkony (od 27. júna 2012 nezastupuje obhajca žalobcu V.. K.) boli vykonané v rámci spoločného zastupovania žalobcu a V.. K., čo zakladá dôvod pre zníženie základnej sadzby tarifnej odmeny o 20 % podľa § 17 ods. 2 vyhlášky č. 240/1990 Zb. v a podľa § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom do 31. mája 2010 v prípade úkonov vykonaných do 31. mája 2010, resp. o 50 % podľa § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom po 01. júni 2010 v prípade úkonov vykonaných po 01. júni 2010, uviedol, že aj tento argument považoval za potrebné odmietnuť. Podľa súdu prvej inštancie bolo preukázané, že žalobca sa s obhajcom dohodol v súvislosti so spoločným zastupovaním, že bude považovaný za „toho prvého“, čiže úkony vo vzťahu k nemu budú účtované v plnej výške, kým v prípade V.. K. sa bude odmena znižovať podľa citovaných ustanovení v súvislosti s tým, že išlo o spoločné zastupovanie. V tejto súvislosti vysvetlil, že odmena sa v danom prípade neznižuje pri oboch klientoch, ale len pri druhom a každom prípadnom ďalšom zastupovanom klientovi, nie pri každom zastupovanom klientovi pri spoločnom zastupovaní. Uviedol, že opačný výklad by mal absurdné dôsledky, kedy by v prípade zastupovania dvoch osôb vznikol advokátovi nárok na odmenu v rovnakej výške, ako pri zastupovaní jednej osoby, to podľa súdu prvej inštancie odporuje samotnej podstate a zmyslu ustanovení advokátskej tarify o zvyšovaní odmeny pri subjektívnej kumulácii. S námietkou žalovaného, že úkony dňa 22. októbra 2001 trvali od 08,00 h do 11,40 h, pričom treba aplikovať § 16 ods. 1 písm. d) vyhlášky č. 240/1990 Zb. len za dva úkony, s tou sa súd prvej inštancie nestotožnil. Uviedol, že v danom prípade boli dňa 22. októbra 2001 vykonané tri výsluchy C. R.Z., V.. N. Q. a V.. Z. I.Y., išlo o tri samostatné výsluchy a účasť obhajcu predstavovala tri samostatné úkony, účtovali sa každé dve začaté hodiny samostatne, pre každý jeden úkon. Súd prvej inštancie vysvetlil, že inými slovami, pravidlo podľa § 16 ods. 1 písm. d) vyhlášky č. 240/1990 Zb. sa uplatňuje v prípade, že jeden úkon trvá viac ako dve hodiny, nie ak sa vykoná viacero úkonov, pri ktorom sa pri každom samostatne uplatňuje pravidlo podľa § 16 ods. 1 písm. d) vyhlášky č. 240/1990 Zb., obhajca žalobcu preto bol oprávnený účtovať žalobcovi za účasť na každom jednom z úkonov konaných dňa 22. októbra 2001 odmenu samostatne, nie iba jedenkrát. S námietkou žalovaného, že v prípade účasti obhajcu žalobcu na verejných zasadnutiach konaných dňa 06. februára 2007 a 10. septembra 2008, na ktorých sa predbežne prejednávala obžaloba, patrila obhajcovi odmena len vo výške polovice základnej sadzby tarifnej odmeny, pretože išlo o úkon podľa § 14 ods. 2 písm. e) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom do 31. decembra 2008 sa súd prvej inštancie stotožnil. Vysvetlil, že v danej veci sa predbežne prejednávala obžaloba a nešlo o obnovu konania ani o odvolanie, obhajca žalobcu bol preto oprávnený účtovať žalobcovi len polovičnú výšku základnej sadzby tarifnej odmeny, čo zodpovedá sume 49,30 eur (v prípade úkonu dňa 6. februára 2007) a sume 52,71 eur (v prípade úkonu dňa 10. septembra 2008), nie sume 98,60 eur (v prípade úkonu dňa 06. februára 2007) a sume 105,42 eur (v prípade úkonu dňa 10. septembra 2008), pričom za tieto dva úkony patrila obhajcovi žalobcu odmena spolu len 102,01 eur. S námietkou žalovaného, že v prípade účasti na hlavnom pojednávaní dňa 02. decembra 2008 išlo o nemeritórne pojednávanie, a preto má patriť obhajcovi odmena len vo výške jednej štvrtiny podľa § 14 ods. 4, s týmto sa súd prvej inštancie nestotožnil. V tejto súvislosti vysvetlil, že hlavné pojednávanie, trvajúce 45 min, bolo síce napokon odročené, ale samotnú otázku pojednania veci treba posudzovať podľa materiálnej stránky priebehu úkonu. Súd prvej inštancie uviedol, že by výhradu akceptoval, ak by bolo pojednávanie po zistení neprítomnosti osôb len odročené, avšak na hlavnom pojednávaní bola vec prejednaná z hľadiska návrhov na doplnenie dokazovania, čo vyústilo do takmer celej strany zápisnice (č.l. 2379 trestného spisu). Vysvetlil, že došlo teda k prejednaniu veci vo vzťahu k návrhom na dokazovanie a takýto priebeh úkonu trvajúci 45 min nemožno posudzovať len ako úkon, kedy by došlo len k odročeniu pojednávania na iný termín. S námietkou žalovaného, že úkon vyjadrenia (návrh na doplnenie dokazovania) z 12. novembra 2001 bol neúčelný, s touto výhradou sa súd prvej inštancie stotožnil. Uviedol, že bolo preukázané, že tento úkon v mene žalobcu nevykonal jeho obhajca, ale išlo o podanie žalobcu, ktoré vo vlastnom mene zaslal Okresnej prokuratúre Prievidza (nejde teda o spoločný úkon pri zastupovaní dvoch obvinených ako tvrdil žalovaný). Žalovaný ďalej namietal, že vyjadrenie k sťažnosti svedka V.. Q. z 24. mája 2011 je neúčelné, s touto výhradou sa súd prvej inštancie stotožnil a uviedol, že bolo preukázané, že v tomto vyjadrení reaguje žalobca prostredníctvom obhajcu na podanie V.. Q., pričom aj súd podanie menovaného zaslal žalobcovi s poznámkou, že sa k nemu „môže“ vyjadriť, a preto nebola jeho povinnosť súdu vyjadrenie zasielať. Podľa súdu prvej inštancie nešlo teda o úkon vyžiadaný, hoci bol v mene žalobcu vykonaný, za tento úkon obhajca žalobcu nemal žalobcovi účtovať tarifnú odmenu 123,50 eur a prislúchajúci režijný paušál 7,41 eur. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že žalovaný namietal nedôvodnosť náhrad za stratu času, ktoré si obhajca žalobcu účtoval, konkrétne sa to týkalo úkonov realizovaných dňa 22. októbra 2001 a dňa 2. marca 2005 na KÚV Trenčín, ku ktorým mali byť tieto účtované len raz. Súd prvej inštancie zistil, že táto výhrada, ktorá dopadá nielen

na náhradu za stratu času, ale aj hotové výdavky, je dôvodná, keďže dňa 22. októbra 2001 boli na KÚV Trenčín realizované štyri úkony, preto nebol dôvod, aby náhrada za stratu času a hotové výdavky (cestovné) v súvislosti s cestou obhajcu na tento úkon a z tohto úkonu boli účtované samostatne ku každému jednému úkonu (celkovo štyrikrát), ale iba jedenkrát. Súd prvej inštancie uviedol, že za tieto úkony preto patrila obhajcovi: (i) náhrada za stratu času len za 7 začatých 1 hod., každá po 0,66 eur, čiže spolu 4,62 eur (nie 18,48 eur); a (ii) cestovné len za 280 km cesty vozidlom so spotrebou 10,9 l/100 km pri cene PHM 0,732 eur /l, t.j. spolu 22,34 eur (nie 89,36 eur). Ďalej uviedol, že dňa 2. marca 2005 boli na Krajskom riaditeľstve policajného zboru Trenčín, a Úrade justičnej a kriminálnej polície realizované dva úkony, a nebol dôvod, aby náhrada za stratu času a hotové výdavky (cestovné) v súvislosti s cestou obhajcu na tento úkon a z tohto úkonu boli účtované samostatne ku každému jednému úkonu (celkovo dvakrát), ale iba jedenkrát. Zároveň skonštatoval, že za tieto úkony preto patrila obhajcovi: (i) náhrada za stratu času len za 7 začatých 1 hod., každá po 8,30 eur, čiže spolu 58,10 eur (nie 116,20 eur); a (ii) cestovné len za 280 km cesty vozidlom so spotrebou 10,9 l/100 km pri cene PHM 1,123 eur /l, t.j. spolu 34,27 eur (nie 68,54 eur). Podľa súdu prvej inštancie bolo tiež preukázané, že všetky vyúčtované úkony (s výnimkou podania žalobcu z 12. novembra 2001) boli vykonané jedným z obhajcov žalobcu a boli vyvolané rozhodnutiami a postupmi orgánov štátu, so zreteľom na uvedené preto patrila obhajcovi žalobcu celková odmena len vo výške 4.023,48 eur. Súd prvej inštancie vzhľadom k uvedenému dospel k záveru, že v tejto výške žalobcovi skutočná škoda vznikla, pretože ju zaplatil svojmu obhajcovi, čo bolo preukázané výpisom z účtu obhajcu žalobcu.

6. Ďalej sa súd prvej inštancie zaoberal príčinnou súvislosťou medzi nezákonným rozhodnutím a škodou, pričom dospel k záveru, že žalobca vynaložil predmetné trovy obhajoby práve a len v súvislosti so zastupovaním jeho osoby v danej trestnej veci. Podľa súdu prvej inštancie, vznik týchto nákladov na trovy obhajoby nemá žiadnu inú priamu príčinu, než je práve okolnosť vznesenia obvinenia a následné celé trestné konanie, počas ktorého tieto trovy žalobcovi vznikli. Súd prvej inštancie odmietol argumentáciu žalovaného, že obvinenie bolo vznesené pre päť skutkov, kým v poradí druhá obžaloba bola podaná len pre dve a tak nie je daná príčinná súvislosť medzi vynaloženými nákladmi na trovy obhajoby a vznesením obvinenia. Súd prvej inštancie odôvodnil, že bolo síce preukázané, že obvinenie bolo žalobcovi vznesené pre päť konkrétnych skutkov, z ktorých napokon v poradí druhá obžaloba bola podaná len pre dva skutky (pozri ods. 20 a 42 vyššie), no v dvoch skutkoch, pre ktoré bola napokon podaná druhá obžaloba, a ktoré boli súčasne aj v pôvodne vznesenom obvinení, išlo o podozrenie zo spáchania trestného činu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, v prípade ktorých hrozil žalobcovi s ohľadom na výšku spôsobenej škody trest odňatia slobody podľa § 250 ods. 4, ods. 5 Trestného zákona nad 10 rokov. Podľa súdu prvej inštancie, nie je preto možné robiť rozdiel vo vyúčtovaní trov v prípade piatich pôvodných skutkov a dvoch skutkov, pre ktoré bola napokon podaná obžaloba, pretože výsledok z hľadiska vyúčtovania nákladov obhajoby by bol ten istý. Zdôraznil, že päť skutkov, v prípade ktorých sa odmena počíta podľa najzávažnejšieho trestného činu by viedlo k vzniku rovnakých nákladov na obhajobu ako za dva skutky, ktoré zahŕňajú ten istý najzávažnejší trestný čin. Ide o prípad tzv. súbežnej kauzality kedy dve na sebe nezávislé, súbežne pôsobiace podmienky, ktoré sú samo o sebe dostačujúcimi podmienkami pre vyvolanie následku tento následok spôsobia, a preto žalobca podľa súdu prvej inštancie preukázal aj príčinnú súvislosť.

7. Vzhľadom na splnenie všetkých podmienok pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím súd prvej inštancie žalobcovi priznal podľa § 4 ods. 1 a § 20 zákona č. 58/1969 Zb. v spojení s § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka vzniknutú skutočnú škodu vo výške 4.023,48 eur a vo zvyšku nároku na istinu žalovanej škody žalobu zamietol. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobca si k uplatnenému nároku na istinu skutočnej škody uplatnil aj príslušenstvo, a to úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo žalovanej sumy od 25. apríla 2014 do zaplatenia, dlh považoval žalobca za splatný dňa 24. apríla 2014, lebo žalobca vyzval žalovaného na plnenie dňa 23. apríla 2014, čiže mal plniť 24. apríla 2014, k čomu ale nedošlo, a preto ďalším dňom bol dlh splatný. Súd prvej inštancie sa s týmto názorom nestotožnil. Uvedené odôvodnil tým, že žalobca doručil žiadosť o predbežné prerokovanie nároku Ministerstvu spravodlivosti SR dňa 23. apríla 2014, pričom tým začala Ministerstvu spravodlivosti SR plynúť šesťmesačná lehota podľa § 10 zákona č. 58/1969 Zb., ktorej posledným dňom bol deň 23. október 2014, kedy ešte Ministerstvo spravodlivosti SR mohlo žalobcu v jeho nároku uspokojiť. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že až uplynutím lehoty podľa § 10 zákona č. 58/1969 Zb. mohlo dôjsť k vzniku omeškania na strane štátu, nie skôr, preto sa žalovaný dostal do omeškania s plnením skutočnej škody až dňom 24. októbra 2014. Súd uviedol, že žalovaný sa nezaplatením v súlade so žiadosťou žalobcu dostal podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka do omeškania, a preto je žalobcovi

podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka povinný zaplatiť aj úrok z omeškania v sadzbe podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, podľa ktorého výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu (tá bola 0,05 % v období od 10. septembra 2014 do 08. decembra 2015). Úrok z omeškania si žalobca oprávnenne uplatnil z priznanej skutočnej škody 4.023,48 eur odo dňa nasledujúceho po dni určenom na plnenie, t.j. odo dňa 24. októbra 2014, preto súd prvej inštancie žalobe v tejto časti vyhovel a priznal žalobcovi úrok z omeškania 5,05% zo žalovanej sumy a to za obdobie od 24. októbra 2014 do zaplataenia. Vo zvyšku žalovaného príslušenstva, čiže v časti presahujúcej úrok z omeškania 5,05 % ročne (žalobca si uplatňoval úrok 5,25 % ročne) a príslušenstvo, ktorým žalobca požadoval príslušenstvo aj za obdobie od 25. apríla 2014 do 23. októbra 2014, súd prvej inštancie žalobu zamietol.

8. Súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia poukázal na to, že v súvislosti so žalovanou skutočnou škodou a príslušenstvom žalovaný vznášal námietku premlčania. V tejto súvislosti súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danej veci námietka premlčania nie je dôvodná pre rozpor s dobrými mravmi. K uvedenému záveru súd prvej inštancie dospel aplikujúc východiská z rozhodovacej činnosti súdov (uznesenie NS SR sp.zn. 2 Cdo 249/2014 z 30. júla 2015, rozsudok sp.zn. 5 Cdo 151/2012 z 09. decembra 2015, rozhodnutie I. ÚS 5/02, tiež napr. nález Ústavného súdu SR z 05. septembra 2018, sp.zn. I. ÚS 256/2018, atď.). Súd prvej inštancie poukázal na to, že treba rozlišovať medzi tým, ak žalobca zmešká z vlastných dôvodov subjektívnu alebo objektívnu premlčaciu dobu a medzi tým, ak žalobca ani len nemá možnosť žalobu včas podať, resp. ak žalobcovi vznikne škoda až po uplynutí 10 ročnej lehoty. Vysvetlil, že totiž uznesenie o vznesení obvinenia bolo zrušené po viac ako 10 rokoch od jeho vydania, teda žalobca akokoľvek sa snažil a dovoľával sa ochrany práv v trestnom konaní, k oslobodzujúcemu rozsudku došlo až po 10 rokoch od vznesenia obvinenia. Podľa súdu prvej inštancie je potrebné jednoznačne vykladať právnu úpravu a podmienky pre vznik zodpovednosti štátu za škodu predpokladané v zákone č. 58/1969 Zb., a nemožno preto prihliadnuť na nesplnenie objektívnej lehoty podľa § 22 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb., nakoľko by to bolo v rozpore s dobrými mravmi. Uviedol, že nedodržanie tejto lehoty pritom žalobca nezavinil a jej uplynutie nemal ako žalobca ovplyvniť. Ide teda podľa názoru súdu prvej inštancie v danej veci o okolnosti výnimočnej intenzity, ktoré odôvodňujú zásah do právnej istoty žalovaného nakoľko, že je dôvodné neprihliadať na námietku premlčania žalovaného pre rozpor s dobrými mravmi. Nárok žalobcu preto nie je podľa súdu prvej inštancie premlčaný. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že žalobca prezentoval aj alternatívnu argumentáciu k nároku na náhradu skutočnej škody (č.l. 118 spisu), pričom tvrdil, že sa domáha náhrady škody spočívajúcej v trovách obhajoby v sume 4.459,50 eur, z titulu aj nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v prieťahoch konaní voči štátu, zastúpenému Ministerstvom spravodlivosti SR, pretože vec bola na súde vyše 10 rokov a súdy svojom pomalým postupom spôsobili, že sa žalované právo premlčalo. Vzhľadom na prijaté závery o dôvodnosti žalovaného nároku nebol dôvod na to, aby sa súd touto argumentáciou zaoberal z dôvodu hospodárnosti.

9. Ďalej súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobca uplatňoval aj nárok na zaplataenie sumy 7.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 7.000,- eur od 25. apríla 2014 do zaplataenia, titulom náhrady nemajetkovej ujmy. Podľa tvrdení žalobcu k namietanému nesprávneému úradnému postupu malo dôjsť v období od 03. mája 2000 do 19. septembra 2012, kedy bola trestná vec predložená odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní. Zbytočné prieťahy teda podľa žalobcu vznikli v čase účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., ale pretrvávali do času, kedy bol účinný zákon č. 514/2003 Z.z. Pri uvedenom súd prvej inštancie dospel k záveru, že prvé kritérium (právna a faktická zložitost' veci) treba hodnotiť tak, že bol odôvodnený pomalší postup, nakoľko išlo o trestnú vec ekonomického charakteru s viacerými obžalovanými a len do podania obžaloby mal trestný spis cca 2000 strán a ku koncu trestného konania cca 3,5 tisíc strán, ktoré zahŕňali aj nahrávky z hlavných pojednávanií (napr. výsluchy svedkov). Dokazovanie si vyžadovalo vykonanie dokazovania výsluchmi 44 svedkov. Druhé kritérium (správanie strán) treba podľa súdu prvej inštancie hodnotiť v prospech žalobcu, nakoľko ten sa úkonov trestného konania zúčastňoval a zúčastňoval sa aj prejednávania veci na hlavných pojednávaniach, nemožno teda hodnotiť správanie žalobcu, že by konanie sťažoval. Tretie kritérium (postup orgánov činných v trestnom konaní a postup súdu) treba podľa súdu prvej inštancie hodnotiť v prospech žalobcu. V tejto súvislosti súd prvej inštancie uviedol, že obvinenie bolo vznesené 03. mája 2000, čo do dňa pred podaním prvej obžaloby (03. januára 2002) činilo celkom 610 dní, po podaní prvej obžaloby do jej vrátenia do prípravného konania, t.j. od 03. januára 2002 do 28. januára 2004, uplynulo celkom 756 dní, následne

bola vec v prípravnom konaní od 29. januára 2004 do dňa pred podaním druhej obžaloby (19. januára 2006), čiže celkom 721 dní, od 19. januára 2006 do predloženia veci odvolaciemu súdu dňa 19. septembra 2012 uplynulo 2436 dní, celkom teda prípravné konanie trvalo 1331 dní (3,65 roka) a konanie pred súdom 3192 dní (8,75 roka), spolu celkom 12,4 roka, pritom hlavné pojednávanie s prednesením obžaloby sa konalo až dňa 25. marca 2009, čiže cca 3,5 roka, pričom predtým sa v rámci konania pred súdom riešili len procesné aspekty veci (spolu cca 5,25 roka), čo je jednoducho bez ďalšieho neprimerane dlho aj pre spis majúci 2000 strán, preto podľa súdu prvej inštancie došlo popísanými zbytočnými prieťahmi v konaní k nesprávnemu úradnému postupu na strane orgánov činných v trestnom konaní a zo strany konajúcich súdov. V prípade druhej podmienky (existencia nemajetkovej ujmy) súd prvej inštancie poukázal na to, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Podľa súdu prvej inštancie, výsluchom žalobcu bolo preukázané, že ako obvinený sa existenciou trestného konania a jeho trvaním trápil, pričom najviac to súvislo s dĺžkou trestného konania a vysvetľovaním stíhania voči rodine, v tom čase boli jeho deti už plnoleté (aktuálne má jeden syn už 48 rokov), čiže situáciu vnímali a obvinenia a postup v konaní bol mediálne pokrytý rozhlasom a televíziami, opakovane musel deťom počas konania vysvetľovať, že trestný čin nespáchal. S ohľadom na skutočnosti zistené výsluchom žalobcu a s ohľadom na dĺžku trvania celého trestného konania, takmer 13 rokov (12,4 roka do odstránenia zbytočných prieťahov predložením veci odvolaciemu súdu), ktoré bolo skončené oslobodzujúcim rozsudkom, v súlade s názorom odvolacieho súdu, táto dĺžka konania zakladá závažný zásah do osobnostných práv žalobcu, a súčasne došlo na strane žalobcu k existencii nemajetkovej ujmy. V danom prípade s ohľadom na dĺžku trvania zásahu do práv žalobcu a s ohľadom na to, že žalobca bol počas celého trestného konania v neistote s rizikom uloženia nepodmienečného trestu odňatia slobody v nemalej dĺžke, hoci od vznesenia obvinenia opakovane poukazoval na to, že je obžalovaný pre skutok, ktorý nie je trestným činom (to potvrdil aj oslobodzujúci rozsudok) nepostačuje podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. iba samotné konštatovanie porušenia práva. Takýto zásah je podľa súdu prvej inštancie potrebné a možné odčiniť len nemajetkovou ujmovou v peniazoch. Súd prvej inštancie taktiež uviedol, že požiadavka primeranosti odškodnenia sa posudzuje komplexne, ustanovenie § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. prenecháva súdu, aby podľa uváženia v jednotlivom prípade za pomoci kritérií vymedzených v § 17 ods. 3 písm. a) až d) citovaného zákona (používajúc slovo „najmä“) vymedzil sám hypotézu právnej normy zo širokého a vopred neobmedzeného okruhu okolností. Súd prvej inštancie preto prihliadol na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje. Konkrétne prihliadol na to, že žalobca bol v riadiacej pozícii u významného lokálneho zamestnávateľa, je známy v miestnej komunite, kde žije od detstva (obec Bošany, okres Partizánske). Súd prvej inštancie zdôraznil, že nemajetková ujma sa výraznejšie prejavuje práve v prostredí „medzi svojimi“, čiže na mieste, kde človek žije a kde dochádza ku kontaktom s rodinou a blízkym okolím, známymi a pod., práve tam je totiž väčší potenciál vzniku ujmy, ak táto vzniká ako dôsledok zbytočných prieťahov, trvania trestného konania a jeho dôvodnosti, pretože práve vo svojom miestnom prostredí, kde je navyše známy z riadiacej pozície u významného zamestnávateľa, je predpoklad, že skôr a častejšie bude konfrontovaný s otázkami trvania stíhania a s tým spojenou úzkosťou a stavu právnej neistoty z výsledku trestného konania. Podľa názoru súdu prvej inštancie, to bolo aj potvrdené výsluchom žalobcu, ktorý na uvedené trvanie poukazoval, v súvislosti s opakovanou komunikáciou svojej nevinoty voči svojim blízkym. Súd prvej inštancie prihliadol aj na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo. Zdôraznil, že závažnosť je daná dvoma faktormi, prvý je celková dĺžka trestného konania (takmer 13 rokov, resp. 12,4 roka do odstránenia prieťahov). Takáto dĺžka konania je ďaleko za hranicou toho, čo môže materiálny právny štát od obvineného spravodlivo očakávať, aby znášal vo vzťahu k úkonom trestného konania. V tejto súvislosti súd uviedol, že žalobca sa pritom úkonov trestného konania zúčastňoval (t.j. čím viac úkonov a trvania konania, tým väčšie pretrvávanie neistoty), odhliadnuc od toho, že po takomto trvaní mohol nasledovať nepodmienečný trest odňatia slobody v porovnateľnej alebo podobnej dĺžke. Druhý je, že išlo o ekonomickú trestnú činnosť, ktorá je vo všeobecnosti zložitejšia pre pochopenie podstaty obvinenia a to väčšie úsilie si vyžaduje venovať práve, ale nielen aj v kombinácii s dĺžkou konania, komunikácii a uisťovaniu o vlastnej nevine blízkych a okolie a aj všetkých ostatných. Súd prvej inštancie ďalej prihliadol k závažnosti následkov, ktoré vznikli poškodenému. Podľa súdu prvej inštancie bolo preukázané najmä z výsluchu žalobcu, že tie mu vznikali v súvislosti s trvaním celého trestného konania tým, že vecou musel žiť celý čas, t. j. zúčastňoval sa úkonov pred orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi, s čím vznikla u poškodeného strata osobného času a strata majetku (náklady na prepravu na úkonu, či iné náklady, ktoré nie sú zahrnuté v trovách, ale prirodzene vznikajú), ale aj samotné strádanie, ako bolo preukázané, vec ho totiž trápila, umáral sa nad tým a deťom a okoliu musel vec vysvetľovať a upozorňovať ich v prípade, že bude opäť v TV v súvislosti s daným trestným stíhaním. Súd prvej inštancie

preto považoval za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy v sume 7.000,- eur, táto suma, čiže cca 565,- eur za rok trestného stíhania, sa súdu javila ako plne primeraná, aj s ohľadom na doterajšiu súdnu prax a s ohľadom na požiadavky všeobecne zdieľanej predstavy spravodlivosti a slušnosti (porov. napr. nález ÚS SR sp.zn. III. ÚS 754/2016 z 24. januára 2017, ods. 39, v ktorom bola za primeranú považovaná suma 620,- eur za každý mesiac stíhania trvajúceho 52 mesiacov; tiež napr. rozsudok veľkého senátu Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 30 Cdo 2813/2011 z 27. júna 2012). Tretia podmienka pre vznik nároku na náhradu škody, príčinná súvislosť bola podľa názoru súdu prvej inštancie tiež preukázaná. K tomu, že žalovaný poukazoval na to, že nemajetková ujma mu mohla vzniknúť v súvislosti s vecou vedenou na OS Partizánske pod sp.zn. 2T/60/2009, ktorú si uplatňuje v konaní vedenom pred súdom prvej inštancie pod sp.zn. 18C/29/2014, a nie v príčinnej súvislosti s danou vecou, podľa názoru súdu tento názor treba odmietnuť. Dôvodom je, že ide o dve samostatné konania, ktoré môžu viesť k odsúdeniu osoby. Súd prvej inštancie by uvedenému argumentu rozumel, ak by sa žalobca domáhal nemajetkovej ujmy napr. v súvislosti so zhoršením zdravotného stavu, pretože v tom prípade by bolo náročné identifikovať, ktoré konanie malo aký vplyv na niektorú zložku zdravotného stavu. Dodal, že iné to ale je, ak je tým rozhodujúcim faktorom stav neistoty a s tým spojená otázka právoplatnosti rozhodnutia a ak sa prípadné oslobodenie posudzuje v každej trestnej veci samostatne, čiže to, ak by žalobca v druhej, menovanej trestnej veci uspel, nijak neznižuje závažnosť trestného konania a potrebu odstránenia stavu neistoty v tejto trestnej veci. Inak povedané, ak je niekto stíhaný v dvoch veciach, oslobodenie spod jednej obžaloby mu neistotu z hľadiska možného výsledku v druhej veci nijako neodstraňuje. Podľa súdu prvej inštancie, tento výsledok odstráni iba právoplatné skončenie v každej jednej, čiže v oboch veciach, ide tu pritom o nemajetkovú ujmu vzniknutú v súvislosti s nesprávnym úradným postupom, čiže prietahmi, nie inými okolnosťami, preto to, že žalobca bol stíhaný aj v inej veci, ktorej priebeh takisto mohol do jeho sféry zasahovať nemá žiaden súvis ani nijako neoslabuje dôvodnosť podmienok pre vznik nároku podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v tejto veci. Podľa súdu prvej inštancie námietka žalovaného preto nie je dôvodná.

10. Súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný namietal premlčanie aj v tejto časti nároku, čiže vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy, ale aj vo vzťahu k tejto časti nároku platí, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nie je premlčaný z dôvodov, ktoré súd prvej inštancie už uviedol pre rozpor námietky s dobrými mravmi. Vzhľadom na splnenie všetkých podmienok pre vznik zodpovednosti štátu za nemajetkovú ujmu v súvislosti s nesprávnym úradným postupom štátu súd prvej inštancie žalobcovi priznal podľa § 17 ods. 2 a § 25 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. náhradu nemajetkovej ujmy v celej žalovanej výške 7.000,- eur. Žalobca si k uplatňovanej istine nemajetkovej ujmy uplatňoval ako príslušenstvo aj úrok z omeškania z požadovanej nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie v tejto časti žalobu zamietol, pričom sa stotožnil s argumentáciou žalovaného. Náhrada nemajetkovej ujmy nie je majetkovou pohľadávkou zo záväzkového právneho vzťahu a jej výška je určená až rozhodnutím súdu. Súd prvej inštancie odkázal na to, že podľa súdnej praxe povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania (rozsudok NS SR zo 14. marca 2012, sp.zn. 6 Cdo 185/2011). O tridsaťdňovej lehote na plnenie rozhodol súd prvej inštancie v súlade s § 232 ods. 3 druhá veta CSP. Súd prvej inštancie vychádzal z potreby Ministerstva spravodlivosti SR ako orgánu verejnej správy konajúceho za žalovaného pre zabezpečenie dostatočného času pre vykonanie predbežnej finančnej kontroly podľa § 6 ods. 1 a § 9 ods. 1 až 3 zákona č. 502/2001 Z.z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bez rizika ohrozenia činnosti ministerstva prípadným začatím exekučného konania. Lehota 30 dní sa súdu prvej inštancie javila ako primeraná.

11. Ďalej súd prvej inštancie rozhodoval o trovách konania. V tejto súvislosti uviedol, že v prípade žaloby o zaplatenie 11.459,53 eur s úrokom z omeškania bol žalobca úspešný len v časti sumy 11.023,48 eur s úrokom z omeškania. Súd prvej inštancie pri posudzovaní rozsahu úspechu neposudzoval príslušenstvo žalovanej pohľadávky, pretože podľa súdnej praxe úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky (§ 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka) a pokiaľ nie sú samostatne predmetom konania (vyčíslené z určitej istiny, v určitej sadzbe, za určité obdobie a uplatnené samostatne alebo popri istine ako kapitalizované úroky z omeškania), súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania vychádzal len z uplatnenej istiny a z úspechu strán sporu k tomuto nároku. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že predmetom žaloby bol nárok na zaplatenie sumy 11.459,53 eur, žalobca bol teda z hľadiska porovnania žalobného petitu a výroku rozsudku v prípade žaloby úspešný v rozsahu 96,19 % a žalovaný v rozsahu 3,81 %. Pri stanovení úspechu žalobcu treba úspech žalobcu (96,19 %) odpočítať od úspechu

žalovaného (3,81 %) a to činí 92,39 %. Žalobcovi preto súd prvej inštancie v súlade s § 255 ods. 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP priznal právo na náhradu trov konania, ktoré mu v konaní vznikli a to v rozsahu 92,39 %. Súd prvej inštancie uviedol, že o konkrétnej výške náhrady trov konania bude podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

12. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie v rozsahu, v ktorom mu súd prvej inštancie uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 11.023,48 eur s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 4.023,48 eur od 24.10.2014 do zaplatenia do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I) a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 92,39 % (výrok III), nakoľko ide o výrok závislý, z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP a to z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, z dôvodu, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný k skutočnej škode pokiaľ ide o trovy obhajoby uviedol, že v tomto smere rozporoval najmä vyčíslenie výšky trov právneho zastúpenia za úkony označené žalobcom a vyčerpávajúcim spôsobom ich vymenoval. V nadväznosti na to uviedol, že s týmito jeho námietkami sa súd prvej inštancie vysporiadal v rámci dôvodovania napadnutého rozhodnutia s tým, že tieto považoval za nedôvodné. Uviedol, že svoje úvahy súd prvej inštancie ozrejml najmä poukazom na dohodu žalobcu a obhajcu, že práve žalobca je tým „prvým“ zastupovaným, takže úkony vo vzťahu k nemu sú účtované v plnej výške a až odmena vo vzťahu k „druhému“ zastupovanému bude krátená v zmysle uvedených ustanovení vyhlášok a mal za to, že opačný výklad by mal za následok absurdné následky, kedy by v prípade zastupovania dvoch osôb vznikol advokátovi nárok na odmenu v rovnakej výške, čo odporuje podstate a zmyslu ustanovení advokátskej tarify. Žalovaný považuje uvedenú argumentáciu súdu prvej inštancie za rozpornú nielen so znením samotných vyhlášok, ale aj s rozhodnutiami súdnych autorít v tejto otázke. Žalovaný poukázal na to, že ustanovenia § 17 ods. 2 vyhlášky č. 240/1990 Zb., § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení platnom do 30.05.2010 a ustanovenie § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení platnom po 01.06.2010 nie je podľa názoru žalovaného možné čítať a vnímať spôsobom, akým to učinil súd prvej inštancie. Podľa jeho názoru žiadne z citovaných ustanovení neobsahuje a neodkazuje na „prvú“ či „ďalšiu“ zastúpenú osobu, ani nestanovuje poradie, či akýkoľvek iný mechanizmus, na delenie úkonov pre „prvú“ či „ďalšiu“ zastúpenú osobu a nedáva tak priestor na interpretáciu, ktorú v napadnutom rozhodnutí poskytol súd prvej inštancie. Zo slovného, logického ani systematického výkladu znenia týchto ustanovení nemožno podľa žalovaného vyvodit' záver, ktorý predniesol súd prvej inštancie a žalobca. Podľa žalovaného je názor súdu prvej inštancie v príkrom rozpore aj s názorom Ústavného súdu SR vyjadreným v uznesení Ústavného súdu SR zo dňa 08.03.2018, sp.zn. II. ÚS 137/2018. Navyiac považoval za potrebné uviesť aj skutočnosť, že „absurdné dôsledky“, aké v dôvodení napadnutého rozhodnutia uvádza súd prvej inštancie pri formovaní svojho záveru o znížení výšky tarifnej odmeny len u „druhého“ zastúpeného, vychádzajú len z jedinej modelovej situácie, v ktorej právny zástupca vykonal spoločné úkony pre výlučne dvoch zastúpených a zároveň sa jednalo o úkony, ktoré boli uskutočnené po 31.05.2010 (zníženie o 50 %). Uviedol, že akú relevanciu má táto úvaha pri znížení odmeny o 20 % (čo sa v prípade žalobcu vzťahuje na takmer všetky úkony právnej služby), však súd prvej inštancie už nevysvetľuje, keďže v tomto svetle by jeho argumentácia stratila na význame. Avšak aj v takom modelovom prípade, ktorý načrtol súd prvej inštancie, potom podľa ustálenej judikatúry, jazykového a systematického výkladu platí, že výška tarifnej odmeny za každý zo spoločných úkonov sa u každého zo zastúpených zníži o 50 %, a nakoľko sú zastúpenými dva subjekty, bude výška tejto tarifnej odmeny rovnaká, ako keby bol zastúpeným len jeden subjekt ($2 \times 50 \% = 100 \%$). V nadväznosti na to žalovaný uviedol, že pokiaľ právny zástupca v konaní zastupoval a vykonával úkony v mene viacerých osôb, je potom len logickým dôsledkom tejto skutočnosti aj fakt, že právnenému zástupcovi nevznikajú náklady zahrnuté v účtovanom režimnom paušále a ostatné hotové výdavky násobne, teda nie je možné sa podľa neho stotožniť ani so záverom súdu prvej inštancie vyjadreným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, kde považuje výpočet trov právneho zastúpenia predložený žalobcom za správny. Pri uvedenom poukázal aj na to, že tento názor ako ústavne udržateľný vyhodnotil aj Ústavný súd SR v uznesení sp.zn. III. ÚS 305/2017 zo dňa 03.05.2017. Na základe uvedeného má žalovaný za to, že súd prvej inštancie pri posudzovaní otázky aplikácie príslušného ustanovenia vyhlášok (vrátane prislúchajúcej judikatúry najvyšších súdnych autorít) na daný skutkový stav pochybil, keď rozhodol, že žalobcovi vznikla škoda v podobe trov právneho zastúpenia, vo výške vyčíslenej v predloženom vyúčtovaní, teda bez vyžadovaného zníženia výšky tarifnej odmeny a ostatných výdavkov v prípadoch zastupovania viacerých osôb. Zároveň sa podľa žalovaného nevysporiadal s jasne formulovanou námietkou čo do úkonu „účast'

na preštudovaní vyšetrovacieho spisu zo dňa 25.09.2001“, ktorý s osobou žalobcu vôbec nesúvisel. Napadnuté rozhodnutie je teda, vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu škody v podobe trov právneho zastúpenia, podľa žalovaného zaťažené vadami odôvodňujúcimi aplikáciu odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. h) a f) CSP, nakoľko súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, a teda rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Zároveň je napadnuté rozhodnutie aj nedostatočne odôvodnené a nepreskúmateľné vo vzťahu k záverom o dôvodnosti náhrady za úkon „účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu zo dňa 25.09.2001“, čím je naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Pokiaľ ide o existenciu nesprávneho úradného postupu žalovaný uviedol, že nie je podľa neho sporné, že otázku nesprávneho úradného postupu bolo potrebné posúdiť podľa zákona č. 514/2003 Z.z. (nie podľa zákona č. 58/1969 Zb.), môže sa však javiť, že sporným je to, či sa mala vec posúdiť podľa jeho znenia do 31.12.2012, alebo po 01.01.2013. V tejto súvislosti žalovaný (napriek tomu, že je presvedčený o irelevantnosti určenia verzie zákona č. 514/2003 Z.z. pre právne posúdenie veci) v prvom rade poukazuje na nasledovné skutočnosti. Žalovaný zastáva názor, že pokiaľ žalobca vo svojej žalobe, ako aj v priebehu konania, odvodzoval svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy od celkovej doby trvania trestného konania (žaloba, vyjadrenie zo dňa 10.10.2016, odvolanie žalobcu zo dňa 18.09.2017), je nevyhnutné dodatočné ohraničenie doby trvania zbytočných prieťahov presne dátumom nadobudnutia účinnosti novely zákona (ktorá žalobcovi *expressis verbis* definuje povinnosť, ktorú pri formulovaní znenia žaloby opomenul), prípadne iným, pre plynulosť konania v trestnej veci nedefinujúcim dátumom, ktorý bol pre žalobcu z tohto hľadiska „vhodný“, považovať za vyslovene manipulatívny a účelový postup žalobcu, ktorý súd nemal akceptovať, a už vôbec nie aprobovať. Podľa žalovaného súd prvej inštancie mal naopak pristúpiť k posúdeniu splnenia podmienok pre uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy titulom nesprávneho úradného postupu v podobe zbytočných prieťahov za celé, žalobcom pôvodne označené trestné konanie v trvaní 13 rokov, teda do právoplatného skončenia veci. V dôsledku uvedeného je potom irelevantná dišputa o účinkoch novelizácie zákona č. 514/2003 Z.z. Napriek uvedenému, žalovaný naďalej zotrváva na svojom tvrdení, že novela zákona č. 514/2003 Z.z. vykonaná zákonom č. 412/2012 Z.z., nezakotvila pre uplatnenie nároku na náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy titulom nesprávneho úradného postupu žiadnu zmenu, a teda žalobca bol pre úspešné uplatnenie takéhoto nároku povinný preukázať vznik zbytočných prieťahov v konaní na základe výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, resp. ústavnej sťažnosti. V tejto súvislosti žalovaný v odvolaní namietal, že na podporu tohto tvrdenia poukázal na dôvodenie uznesenia Ústavného súdu SR zo dňa 23.11.2016, sp.zn. I. ÚS 702/2006, s ktorým sa podľa jeho názoru súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nevysporiadal. V prvom rade žalovaný poukázal na skutočnosť, že judikát č. R 2/2012 nie je možné na prejednávany prípad aplikovať, a to najmä z dôvodu, že obsahom tohto rozhodnutia je posúdenie možnosti súdu v konaní o náhradu škody preskúmať zákonnosť postupu správneho orgánu, nie postupu iného súdu, a to najmä s odkazom na absenciu právnej úpravy, ktorá by zverovala takúto právomoc inému orgánu, na rozdiel od postupu súdu, ktorá je zverená napr. Ústavnému súdu SR. Žalovaný namietal, že záver, ktorý z tohto judikátu súd prvej inštancie prijal, je teda zjavným nepochopením jeho obsahu a nerozlišovaním toho, či je predmetom posudzovania postup správneho orgánu alebo súdu (príp. vyšetrovateľa). Žalovaný má taktiež za to, že uvedený judikát nie je možné aplikovať na prejednávany prípad aj z dôvodu, že tento neobsahuje žiadny relevantný výrok a to napriek skutočnosti, že právna veta tohto judikátu evokuje opak. K nemajetkovej ujme a existencii príčinnej súvislosti žalovaný v prvom rade pripomenul, že dôvodnosť nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je v tomto prípade vylúčená, už pre absenciu zásahu orgánu verejnej moci v podobe nesprávneho úradného postupu. Žalovaný znova vyčerpávajúcim spôsobom zopakoval, že v priebehu konania poukázal aj na skutočnosť, že voči žalobcovi bolo v totožnom čase vedené aj iné trestné stíhanie, v čoho dôsledku dochádza k spochybneniu vzniku nemajetkovej ujmy v priamej a bezprostrednej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom označeným v tomto konaní. Žalovaný v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie v jeho rozhodnutí v reakcii na ním uvedenú námietku uvádza, že nie je dôvodná v dôsledku skutočnosti, že išlo o dve samostatné konania, ktoré mohli viesť k odsúdeniu osoby a teda je identifikovateľné, aká ujma v akom rozsahu vznikla žalobcovi v dôsledku toho ktorého zásahu. Na základe akých tvrdení a dôkazov k takému záveru súd prvej inštancie dospel, v dôvodení napadnutého rozhodnutia však podľa žalovaného neuvádza. S poukazom na vyššie uvedené má žalovaný za to, že v prejednanom prípade nebola preukázaná priama a bezprostredná príčinná súvislosť medzi označeným nesprávnym úradným postupom a vznikom ujmy, ktorú popisuje žalobca, a ktorú v dôvodení napadnutého rozhodnutia prevzal aj súd prvej inštancie. Nakoľko napadnuté rozhodnutie trpí vadami, ktoré predstavujú naplnenie odvolacích dôvodov v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP, čo žalovaný vyčerpávajúcim spôsobom dôvodil, žalovaný týmto žiada odvolací súd, aby rozsudok

súdu prvej inštancie v časti výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 11.023,48 eur s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 4.023,48 eur od 24.10.2014 do zaplatenia do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I rozsudku) a závislom výroku o trovách konania (výrok III rozsudku) v zmysle § 388 CSP zmenil tak, že určí výšku náhrady škody, ktorá bude zodpovedať zákonnej úprave a judikátornej praxi, zamietne žalobu v časti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a sám rozhodne o trovách konania s prihliadnutím na pomer úspechu strán v spore.

13. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal odvolanie aj žalobca, a to konkrétne proti výroku II. o zamietnutí zvyšku žaloby. Žalobca v odvolaní uviedol, že žalobou bola z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím - uznesením o vznesení obvinenia ako majetková škoda - žalovaná suma 4.459,53 eur, titulom zaplatenej odmeny jeho obhajcovi N.. I. Y. za obhajobu v trestnom konaní; táto suma bola vypočítaná na podklade advokátskej tarify účinnej v čase vykonania toho-ktorého úkonu obhajoby. Podľa názoru žalobcu mu súd prvej inštancie uvedeným rozsudkom prisúdil z uvedeného dôvodu sumu 4.023,48 eur, a teda v napadnutom výroku II. o zamietnutí zvyšku žaloby je obsiahnutý aj výrok o zamietnutí sumy 436,05 eur (= 4.459,53 eur - 4.023,48 eur), ktorá mala predstavovať obhajcom fakturovanú odmenu a náhrady podľa advokátskej tarify; odôvodnenie zamietajúceho výroku je obsiahnuté v bodoch 95 - 104 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Podľa žalobcu, žalovaná suma 436,05 eur bola uplatnená opodstatnene. Súd prvej inštancie je viazaný žalobným návrhom a teda aj sumou (4.459,53 eur), ktorú žiada žalobca prisúdiť, nie je však viazaný výkladom advokátskej tarify prezentovaným žalobcom. Odkázal pri uvedenom na použiteľný právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovaný v Zbierke stanovísk NS a súdov SR pod R 17/2018 (pre jeho výstižnosť poukázal na celé jeho publikované znenie), ktorého právna veta znie: „Aj v prípade, ak nárok na náhradu nákladov vynaložených poškodeným (obvineným) na jeho obhajobu v trestnom konaní, v ktorom bol spod obžaloby oslobodený alebo trestné stíhanie voči nemu bolo zastavené, bol uplatnený podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, súd môže priznať len náhradu účelne vynaložených trov, výška ktorých zodpovedá tarifnej odmene advokáta určenej osobitným právnym predpisom účinným v čase robenia úkonov.“ V danej veci však podľa neho pri dôslednej aplikácii účinnej advokátskej tarify tarifná odmena obhajcu v trestnom konaní je vyššia ako žalovaná suma 4.459,53 eur, preto suma 436,05 eur nemala byť zamietnutá, ale mala byť tiež prisúdená na podklade výpočtu pri dôslednom dodržaní advokátskej tarify. Konkrétne uviedol, že žalobca bol v trestnom konaní stíhaný pre dva samostatné skutky kvalifikované oba ako trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. Zák., preto sa podľa neho jednalo o spojenú vec, kde pri spojení dvoch alebo viacerých vecí sa základná sadzba tarifnej odmeny určenej z tarifnej hodnoty veci s najvyššou hodnotou zvyšuje o polovicu základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorá by advokátovi patrila v ostatných spojených veciach (v súlade s § 17 ods. 4 vyhl. č. 240/1990 Zb., § 17 ods. 4 vyhl. č. 163/2002 Z.z., § 13 ods. 3 vyhl.č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom do 31.5.2010) resp. zvyšuje sa o tretinu základnej sadzby tarifnej odmeny v ostatných spojených veciach (v súlade s § 13 ods. 3 vyhl.č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom od 01.06.2010). Ďalej žalobca uviedol, že vzhľadom na dôsledné použitie tejto metodiky výpočtu tarifná odmena za úkony obhajcu predstavuje sumu 3.556,53 eur a celkové trovy obhajoby žalobcu predstavujú sumu 5.533,04 eur (= 3.556,53 eur + 1.175,21 eur + 801,30 eur), preto pri dôslednom dodržaní tejto metodiky výpočtu v advokátskej tarife je suma trov obhajoby ešte vyššia ako je žalovaná suma trov obhajoby podľa žaloby. Uviedol, že rozhodujúca je žalovaná suma, ktorá je predmetom žaloby, metodika jej výpočtu podľa advokátskej tarify nie je rozhodujúca za situácie, keď trovy obhajoby žalobcu pri dôslednom výpočte podľa advokátskej tarify sú vyššie ako je suma uvedená v žalobe. Napokon nie je podľa žalobcu správny ani právny záver v bode 100 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie o tom, že za dva úkony obhajoby - účasť na predbežnom prejednaní obžaloby dňa 06.02.2007 a 10.09.2008 patrí obhajcovi len polovičná výška základnej sadzby tarifnej odmeny. Podľa žalobcu, správny právny záver je, že pri týchto dvoch úkonoch obhajca má nárok na odmenu vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny podľa § 14 ods. 1 písm. d/ vyhl.č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2008, nakoľko sa jedná o úkon pomenovaný ako „konanie pred súdom“ aj v tom kontexte, že v uvedenom ustanovení vyhlášky sa citujú takmer všetky úkony trestného konania, kde je predmetom merito veci (vina a trest); účasťou na verejnom zasadnutí podľa § 14 ods. 2 cit. vyhl. sa rozumejú verejné zasadnutia, kde sa neprejednáva merito veci (vina a trest), ale rôzne súvisiace otázky, napr. zhabanie veci, podmienené prepustenie z výkonu trestu, vydanie do cudziny a pod. Žiada preto napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie zmeniť a tomuto odvolaniu vyhovieť v celom rozsahu.

14. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že v prvom rade namieta skutočnosť, že žalobca, napriek dĺžke a štádiu tohto civilného sporového konania, predkladá argumentáciu o potrebe navýšenia hodnoty taríf u jednotlivých úkonov až v predkladanom (v poradí druhom) odvolaní, a aj to len do výšky hodnoty zamietnutej časti žaloby, keďže civilné sporové konanie je ovládané zásadou kontradiktórnosti. Podľa žalovaného neobstojí potom argumentácia žalobcu, predostretá v predkladanom odvolaní, podľa ktorej by výška trov právneho zastúpenia mala byť vyššia ako suma uplatňovaná v žalobe v čoho dôsledku, aj napriek jeho výhradám k jednotlivým úkonom, ktoré boli súdom prvej inštancie akceptované, mu mala byť priznaná náhrada škody v podobe trov právneho zastúpenia v plnej výške. Následne žalovaný zhrnul dôvody, pre ktoré sa súd prvej inštancie v rozhodnutí stotožnil s jeho argumentáciou. Uviedol, že žalobca v predloženom odvolaní nenapáda správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie po vecnej stránke, teda nenapáda správnosť rozhodnutia o nedôvodnosti a neúčelnosti uplatnenia uvedených úkonov právnej služby a vyčíslenia ich hodnoty. Podľa žalovaného, žalobca obsahom predloženého odvolania absolútne opomína potrebu presnej špecifikácie skutočnej škody, nielen čo do samotnej výšky, ale v prípade škody v podobe trov právneho zastúpenia, aj konkretizácie jednotlivých úkonov, subsumovaných pod konkrétne ustanovenie právneho predpisu, na základe ktorého bola hodnota úkonu právnej pomoci vyčíslená. Dodal, že domáha sa v podstate „navýšenia“ hodnoty rozhodnutím súdu prvej inštancie priznanej náhrady škody, v podobe náhrady trov právneho zastúpenia tak, aby toto navýšenie korešpondovalo s výškou uplatneného nároku. Podľa názoru žalovaného, predloženým odvolaním chce žalobca dosiahnuť také rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré by vo svojej podstate bolo rozhodnutím ultra petitum. Uviedol, že žalobca konkretizovane napáda rozhodnutie súdu prvej inštancie len v rozsahu dôvodovania obsiahnutého v bode 100. Žalovaný sa nestotožňuje s prezentovanou argumentáciou žalobcu o nesprávnej subsumpcii úkonu právnej služby pod § 14 ods. 2 písm. e) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom do 31. decembra 2008. Podľa názoru žalovaného predbežné prejednanie obžaloby nie je možné považovať za úkon právnej služby, za ktorý by právnomu zástupcovi žalobcu prináležala odmena v zmysle § 14 ods. 1 písm. d) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom do 31. decembra 2008. V zmysle uvedeného považuje žalovaný, aj v tejto čiastkovej otázke rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne a uplatnenie ktoréhokoľvek z odvolacích dôvodov v zmysle ustanovenia § 365 CSP za nedôvodné. Súčasne však žalovaný opätovne uvádza, že považuje svoju argumentáciu obsiahnutú v odvolaní zo dňa 16.03.2023 za naďalej aktuálnu a v plnej miere zotráva na námietkach, ktoré voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie vzniesol. Žalovaný rovnako zotráva na požiadavke voči odvolaciemu súdu, aby napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 11.023,48 eur s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 4.023,48 eur od 24.10.2014 do zaplataenia do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I rozsudku) a závislom výroku o trovách konania (výrok III rozsudku) v zmysle § 388 CSP zmenil tak, že určí výšku náhrady škody, ktorá bude zodpovedať zákonnej úprave a judikatórnej praxi, zamietne žalobu v časti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a sám rozhodne o trovách konania s prihliadnutím na pomer úspechu strán v spore.

15. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že námietka týkajúca sa výpočtu tarifnej odmeny za realizované úkony obhajoby, nie je dôvodná námietka žalovaného o tom, že základná sadzba tarifnej odmeny obhajcu mala byť znížená, nakoľko sa jednalo o obhajobu dvoch obvinených. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp.zn. II. ÚS 341/2007 a zdôraznil, že základná sadzba tarifnej odmeny sa u prvého zastúpeného neznižuje vôbec a až u druhého a každého ďalšieho zastúpeného sa znižuje o 20 % (§ 17 ods. 2 vyhl.č. 240/1990 Zb., § 17 ods. 2 vyhl.č. 163/2002 Z.z., § 13 ods. 2 vyhl.č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom do 31.05.2010) eventuálne sa znižuje o 50 % (§ 13 ods. 2 vyhl.č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom od 01.06.2010). Ďalej žalobca zvýraznil, že súd je viazaný žalobným návrhom a teda aj sumou (4.459,53 eur), ktorú žiada žalobca prisúdiť, nie je však viazaný výkladom advokátskej tarify prezentovaným žalobcom, ani metodikou, ktorou obhajca vyfakturoval klientovi svoju odmenu. Uviedol, že tu je použiteľný právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovaný v Zbierke stanovísk NS a súdov SR pod č. R 17/2018 (sp.zn. 6Cdo/402/2015). Žalobca zopakoval, že bol v trestnom konaní sp.zn. 1T/25/2008 stíhaný pre dva samostatné skutky kvalifikované oba ako trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., preto sa jednalo o spojenú vec, kde pri spojení dvoch alebo viacerých vecí sa základná sadzba tarifnej odmeny určenej z tarifnej hodnoty veci s najvyššou hodnotou zvyšuje o polovicu základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorá by advokátovi patrila v ostatných spojených veciach. Uviedol, že vzhľadom na dôsledné použitie tejto metodiky výpočtu tarifná odmena za úkony obhajcu predstavuje sumu 3.556,53 eur a celkové trovy obhajoby žalobcu predstavujú sumu 5.533,04 eur (= 3.556,53 eur + 1.175,21 eur + 801,30 eur), takže žalovanou namietané zníženie základnej sadzby tarifnej odmeny neobstojí, nakoľko

pri tejto dôslednej metodike výpočtu je suma trov obhajoby ešte vyššia, ako je žalovaná suma trov obhajoby podľa žaloby. Žalobca zdôraznil, že rozhodujúca je žalovaná suma, ktorá je predmetom žaloby, metodika jej výpočtu zo strany žalobcu podľa advokátskej tarify nie je rozhodujúca za situácie, keď interpretácia a aplikácia advokátskej tarify je právnou otázkou patriacou do kompetencie súdu a trovy obhajoby žalobcu pri dôslednom výpočte podľa advokátskej tarify sú vyššie ako je suma uvedená v žalobe. Z odvolania podľa neho nevyplýva, že žalovaný by rozporoval vykonanie či účelnosť úkonov obhajoby zo strany obhajcu, ktoré sú predmetom žaloby. Žalobca uviedol, že výnimkou je namietaný úkon - účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu zo dňa 25.09.2001 s odôvodnením, že malo ísť o preštudovanie vyšetrovacieho spisu spoluobvineným I. K. a nie žalobcom. Táto námietka žalovaného je podľa žalobcu účelová, pretože sa jednalo o spoločné trestné konanie, kde obom obvineným C. G. a I. K. bolo vznesené obvinenie pre rovnaké skutky, ktorého sa mali dopustiť spolupáchateľstvom, mali rovnakého obhajcu N.. I. Y.Y., a to znamená, že tento úkon obhajoby sa týkal bez rozdielu oboch obvinených (teda aj žalobcu). V tomto smere uviedol, že má za to, že je výstižný a správny záver v bode 96 odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Napokon je podľa žalobcu účelová je aj námietka žalovaného, že „v dôsledku skutočnosti, že právny zástupca žalobcu v trestnom konaní zastupoval súčasne aj inú osobu (pozn. spoluobvineného I. K.Á.), bolo pri vyčísľovaní trov právneho zastúpenia nevyhnutné, pristúpiť nielen ku kráteniu výšky tarifnej odmeny ako je uvedené vyššie, ale túto skutočnosť zohľadniť aj pri vyčísľovaní výšky ostatných zložiek trov právneho zastúpenia (režijný paušál a hotové výdavky), a to jej rozdelením počtom zastupovaných osôb, v tomto prípade teda na polovicu.“ Zdôraznil, že reálne výdavky, ktoré má pokryť takáto náhrada predpokladaná advokátskou tarifou, vznikajú bez ohľadu na počet osôb, ktoré advokát zastupuje. Dodal, že advokátovi preto patrí náhrada v celom rozsahu predpokladanom advokátskou tarifou (režijný paušál, spálený benzín, tzv. kilometrovné, náhrada za stratu času) bez ohľadu na počet ním zastupovaných osôb. K námietke o absencii podmienok zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú zbytočnými prietahmi v konaní žalovaného, žalobca uviedol, že aj tieto námietky nie sú podľa neho dôvodné. Podľa názoru žalobcu ohľadom danosti podmienok zodpovednosti za škodu spôsobenú zbytočnými prietahmi v konaní je podstatný záväzný právny názor odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení zo dňa 18.01.2021 č.k. 14Co/298/2018-324. V tejto súvislosti dodal, že tento právny názor odvolacieho súdu korešponduje právnemu názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (použiteľnému aj na danú vec) publikovanému v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR R 2/2021. Výhrady žalovaného o nepoužiteľnosti uvedeného právneho názoru najvyššieho súdu na danú vec žalobca označil, že sú len nemiestnym polemizovaním s právnym názorom najvyššej súdnej autority všeobecného súdnictva a vyčerpávajúcim spôsobom vysvetlil odvolaciemu súdu dôvody, pre ktoré zastáva tento názor. Žalobca následne zhrnul, že v danej veci došlo v trestnom konaní vedenom pod sp.zn. 1T/25/2008 k evidentným prietahom, nakoľko toto trestné konanie trvalo takmer 13 rokov, z toho konanie pred súdom trvalo vyše 10 rokov, čo všetko spadá do kategórie tzv. extrémnych prietahov v konaní a odkázal, že bližšie tieto prietahy boli popísané v podanej žalobe, a upresnené prednesom právneho zástupcu žalobcu na pojednávaní dňa 07.04.2016 a podaním zo dňa 10.10.2016. Žalobca žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní žalovanej napadnutej časti potvrdil a súčasne priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

16. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že nie je pravdou tvrdenie žalovaného, „že žalobca, napriek dĺžke a štádiu tohto civilného sporového konania, predkladá argumentáciu o potrebe navýšenia hodnoty taríf u jednotlivých úkonov až v predkladanom (v poradí druhom) odvolaní, a aj to len do výšky hodnoty zamietnutej časti žaloby.“ Táto argumentácia žalobcu, zhodná s odvolacou argumentáciou, bola žalobcom prezentovaná už v konaní pred súdom prvej inštancie v podaní zo dňa 10.10.2016. Odvolanie zo dňa 04.04.2023 považuje žalobca za dôvodné a v celom rozsahu na odvolaciu argumentáciu odkazuje; tiež v tomto smere odkazuje na jeho vyjadrenie zo dňa 28.04.2023 k odvolaniu žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie. V závere vyjadrenia žalobca zhrnul, že výpočet tarifnej odmeny advokáta na základe advokátskej tarify je právnou otázkou, ktorej interpretácia a aplikácia patrí do právomoci súdu; ten nemôže prisúdiť vyššiu sumu ako žaluje žalobca, nie je však viazaný výkladom advokátskej tarify ani metodikou výpočtu tarifnej odmeny podľa advokátskej tarify prezentovaných zo strany žalobcu ani spôsobom fakturácie odmeny advokáta vo vzťahu ku klientovi, v situácii, keď trovy obhajoby žalobcu pri dôslednom výpočte podľa advokátskej tarify sú vyššie ako je suma uvedená v žalobe.

17. Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach uplatnených odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (ust. § 379 a ust. § 380 ods. 1 CSP), s nariadením odvolacieho pojednávania (ust. §

385 odsek 1 CSP a contrario v spojení s ust. § 219 CSP) a po zopakovaní dokazovania dospel k záveru, že odvolanie žalobcu a súčasne odvolanie žalovaného sú čiastočne dôvodné a rozsudok súdu prvej inštanacie je potrebné po nariadení odvolacieho pojednávania a po zopakovaní dokazovania čiastočne zmeniť (§ 388 CSP).

18. Na nariadenom odvolacom pojednávaní právny zástupca žalobcu v konaní pred odvolacím súdom zotrval na dôvodoch uvedených v rámci svojho odvolania, ako aj dôvodoch uvedených v žalobe a vo všetkých jeho podaniach.

19. Žalovaný sa prostredníctvom svojej zástupkyne na odvolacom pojednávaní vyjadril tak, že taktiež sa pridrižiava svojej argumentácie uvedenej v odvolaní, ako aj vo všetkých jeho vyjadreniach.

20. Odvolací súd po zopakovaní dokazovania ustálil, že žalobca si voči žalovanej uplatňuje dva samostatné nároky, pričom prvým je nárokom je nárok na náhradu škody spočívajúci v trovách povinnej obhajoby, ktorá mala žalobcovi vzniknúť dôsledku nezákonného rozhodnutia a to konkrétne v dôsledku uznesenia o vznesení obvinenia, podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom a druhým nárokom je nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorý žalobca kvalifikoval ako nárok, ktorý mal vzniknúť v dôsledku prietahov v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

21. Pokiaľ ide o prvý nárok t.j. nárok na náhradu škody vzniknutej za trovy obhajoby, ktoré mali vzniknúť v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, v tomto prípade v príčinnej súvislosti s uznesením o vznesení obvinenia, v danom prípade bol odvolací súd povinný vzhľadom k námietkam vznesených v rámci podaného odvolania zo strany žalovaného preskúmať tak účelnosť, ako aj uplatnenú výšku týchto trov právneho zastúpenia. V zmysle ustálenej judikatúry prijatej pred účinnosťou zákona č. 514/2003 Z.z., t.j. pred 01. júlom 2004 platí, že právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia má pri splnení ďalších zákonných predpokladov podľa ustanovenia § 1 až § 4 zákona č. 58/1969 Zb. zásadne aj ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, pričom do tohto nároku možno pojať aj náklady vynaložené obvineným na trovy obhajoby, a to bez zreteľa na to, či mu bol obhajca ustanovený alebo si ho zvolil sám. Súdna prax prijala tieto závery vychádzajúc zo zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu obsiahnutej v zákone č. 58/1969 Zb. a dospela k nim za pomoci systematického a logického výkladu ustanovenia § 4 ods. 1 citovaného zákona (pozri rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28. júna 1993 sp.zn. 1Cdo 53/93, uverejnený v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky, pod číslom 70, ročník 1994). Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, spočívajúci v nákladoch vynaložených poškodeným (obvineným) na trovy obhajoby, za účelom zrušenia alebo zmeny nezákonného rozhodnutia, nie je teda priamo upravený v zákone č. 58/1969 Zb. Ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu, kedy treba samostatne posudzovať aj otázku rozsahu jej náhrady. Poškodený uplatňuje prostredníctvom tohto nároku voči štátu náhradu spravidla zmluvnej odmeny poskytnutú advokátovi za zastupovanie v trestnom konaní. Odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát, je nepochybne hotovým výdavkom, v tomto prípade obvineného, ktorý patrí medzi základné druhy trov konania. Štát tu teda uhradza poškodenému vo forme náhrady škody v podstate trovy konania, ktoré mu vznikli v trestnom konaní spojené so zvolením obhajcu. Odvolací súd má za to, že z hľadiska rozsahu náhrady škody, treba primerane použiť aj všeobecné zásady charakteristické pre právnu úpravu týkajúcu sa trov konania. Ide predovšetkým o zásadu, podľa ktorej každý účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu osobne a trovy svojho zástupcu. Táto zásada sa v trestnom konaní prejavuje v tom, že obvinený znáša vlastné trovy a výdavky spojené so zvolením obhajcu, vrátane odmeny dohodnutej medzi ním a advokátom (§ 553 ods. 1 Trestného poriadku). V súvislosti s náhradou trov konania ide o zásadu, že sa priznáva len náhrada trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva. Z uvedeného pravidla vyplýva, že sa uhradzajú len účelne, či dôvodne vynaložené náklady v konaní, a teda nie všetky náklady, ktoré účastník v konaní vynaložil; pritom záleží na účastníkovi samotnom, aké finančné prostriedky na svoju obranu v súdnom konaní vynaloží. V súvislosti s odmenou za zastupovanie advokátom platí, že aj v prípade, ak sa klient s advokátom dohodne na zmluvnej odmene, pri určení nákladov konania, ktorých náhrada sa priznáva proti inej fyzickej či právnickej osobe, sa výška odmeny advokáta určí podľa ustanovení vyhlášky o tarifnej odmene (§ 22 ods. 1 vyhlášky č. 240/1990 Zb. a vyhlášky č. 163/2002 Z.z., obdobne § 18 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.). Bolo by popretím základných predpokladov pre náhradu škody, aby štát hradil

aj náklady spojené so zastúpením, ktoré boli poškodeným vynaložené bezúčelne, respektíve v rozpore s vyššie citovanými vyhláškami. Treba preto uplatniť obmedzenie v tom zmysle, že pre účely náhrady škody sa musí jednať o náklady na obhajobu vynaložené účelne. Východiskom, čo treba považovať za účelne vynaložené náklady na trovy obhajoby, môže byť už zmienené pravidlo, podľa ktorého pri určení nákladov konania, ktorých náhrada sa priznáva proti inej fyzickej či právnickej osobe, sa výška odmeny advokáta určí podľa ustanovení vyhlášky o tarifnej odmene. Podľa súdu niet dôvodu, aby sa toto pravidlo neuplatnilo aj pri určení rozsahu náhrady škody spočívajúcej v trovách obhajoby, ktorá náhrada sa priznáva proti štátu, keďže jeho použitím sa objektívne vyjadruje odmena za zastupovanie, ak zástupcom je advokát. Tarifná odmena advokáta za zastupovanie klienta v trestnom konaní sa totiž stanovuje podľa toho, či ide o obhajobu v trestnom konaní alebo o zastupovanie v konaní o priestupkoch, a podľa počtu úkonov právnej pomoci (služby) odstupňovaných podľa hornej hranice trestnej sadzby. Rovnako tak je potrebné zohľadniť kritérium, či v danom prípade advokát zastupoval dvoch klientov, a vykonal spoločné úkony za oboch zastúpených kedy sa základná sadzba tarifnej odmeny znižuje o 20 %, respektíve o 50 % t.j. s ohľadom na to, kedy bol úkon právnej služby uskutočnený.

22. S ohľadom na vyššie uvedené závery citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ako aj s ohľadom na skutočnosť, žalovaný v rámci podaného odvolania namietal výšku priznanej sumy za úkon právnej služby práve z dôvodu, že obhajca v trestnom konaní - N.. I. Y., zastupoval oboch spoluobvinených (tak žalobcu, ako aj I.na K.), pričom súd prvej inštancie priznal žalobcovi škodu v rozsahu tarify celého úkonu (nie zníženého o 20 % respektíve o 50 %), odvolací súd pristúpil k zopakovaniu dokazovania obsahom trestného spisu Okresného súdu Partizánske vedeného pod sp.zn. 1T/25/2008, a to v rozsahu konkrétnych úkonov vykonaných právnym zástupcom oboch obžalovaných, nakoľko považoval za potrebné posúdiť, či jednotlivé úkony právnej pomoci zo strany obhajcu boli vykonané ako úkony spoločné t.j. za oboch obžalovaných, alebo za každého obžalovaného samostatne, a v nadväznosti na to musel odvolací súd zodpovedať aj otázku, či v danej veci mohol priznať škodu v rozsahu celého úkonu právnej služby, alebo sú tu skutočnosti, ktoré zakladajú dôvod pre zníženie základnej sadzby tarifnej odmeny o 20 % podľa § 17 ods. 2 vyhlášky č. 240/1990 Zb. a podľa § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom do 31. mája 2010 v prípade úkonov vykonaných do 31. mája 2010, respektíve o 50 % podľa § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom po 01. júni 2010, v prípade úkonov vykonaných po 01. júni 2010. Odvolací súd predmetné námietky žalovaného posúdil s ohľadom na závery vyslovené v rozhodnutí Ústavného súdu SR II. ÚS 137/2018 zo dňa 08.03.2018 podľa ktorého: „Hoci platné znenie § 13 ods. 2 vyhlášky môže v sebe niesť istú výkladovú pochybnosť, postup, ktorý zvolil konajúci súd, keď rozhodol, že v prípade zastupovania viacerých osôb (účastníkov) advokátom patrí advokátovi tarifná odmena za zastupovanie všetkých zastúpených po jej znížení o 50 % a takto znížená odmena sa násobí počtom zastúpených osôb v konaní, zodpovedá jednak zneniu citovaného ustanovenia a jednak zodpovedá aj zaužívanej súdnej praxi (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Sžo/105/2007 z 05. februára 2008, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/401/2014 z 28. júna 2016). Naopak, zo žiadneho z ustanovení vyhlášky nemožno bez akýchkoľvek pochybností vyvodiť oprávnenosť súdu na postup, ktorého sa sťažovateľ dovoláva, teda pri vyčíslení odmeny advokáta za zastupovanie viacerých osôb sčasti aplikovať § 9 ods. 1 a § 10 ods. 1 vyhlášky (pri prvom zastúpenom) a až následne pri ostatných zastúpených už postupovať podľa § 13 ods. 2 vyhlášky. V tejto súvislosti ústavný súd poukázal aj na svoju ustálenú rozhodovaciu prax, podľa ktorej pri výpočte náhrady trov konania, ktoré vznikli v konaní pred ústavným súdom, z titulu právneho zastúpenia viacerých osôb advokátom/advokátkou, sa výška základnej sadzby tarifnej odmeny v súlade s § 13 ods. 2 vyhlášky zníži u všetkých spoločne zastupovaných osôb o 50 % (porovnaj najmä I. ÚS 417/2010, I. ÚS 64/2011, II. ÚS 25/2011, II. ÚS 453/2010, II. ÚS 520/2010, III. ÚS 354/2010, III. ÚS 356/2010, III. ÚS 452/2010, IV. ÚS 62/2011, IV. ÚS 475/2010, IV. ÚS 277/2012)...“ Na základe uvedeného odvolací súd pristúpil k prehodnoteniu a k prepočítaniu výšky jednotlivých úkonov právnej pomoci, pričom v prvom rade zisťoval, ktoré úkony právnej pomoci boli vykonané ako úkony spoločné, t.j. za oboch zastúpených, a ktoré úkony právnej pomoci boli vykonané zo strany obhajcu individuálne pre každého obžalovaného. Tieto skutočnosti bolo významné posúdiť z dôvodu, či je potrebné reálne pristúpiť k zníženiu odmeny základnej sadzby tarifnej odmeny o 20 %, prípadne o 50 %, v súlade s názorom avšak iba za spoločné úkony t.j. úkony vykonané za oboch obžalovaných. Odvolací súd posúdením jednotlivých úkonov a preštudovaním pripojeného trestného spisu zistil, že takmer všetky úkony (okrem ôsmich úkonov právnej pomoci), ktoré vykonal právny zástupca oboch obžalovaných možno považovať za spoločné úkony. Inak povedané, za spoločné úkony vykonané právnym zástupcom oboch obžalovaných odvolací súd nepovažoval:

- 1) úkon vykonaný dňa 01.06.2000 - účasť na výsluchu obvineného žalobcu v Trenčíne;
- 2) úkon vykonaný dňa 21.06.2000 - účasť na výsluchu obvineného žalobcu v Trenčíne;
- 3/ úkon vykonaný dňa 25.09.2001 - účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu
- 4/ úkon vykonaný dňa 04.10.2001 - účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu
- 5/ úkon vykonaný dňa 22.10.2001 - účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu
- 6/ úkon vykonaný dňa 30. 11. 2005 - účasť na výsluchu obvineného žalobcu v Trenčíne
- 7/ úkon vykonaný dňa 04.09.2012 - vyjadrenie k odvolaniu Krajskej prokuratúry Trnava proti rozsudku Okresného súdu Partizánske
- 8/ úkon vykonaný dňa 23.05.2013 - účasť na verejnom zasadnutí o odvolaní na KS Trenčín.

23. Týchto osem úkonov právnej pomoci teda odvolací súd posúdil ako také, ktoré boli vykonané iba výlučne v prospech obžalovaného t.j. v prospech žalobcu (tieto skutočnosti jednoznačne vyplývajú z pripojeného trestného spisu) a nebolo ich možné podradiť pod spoločné úkony vykonané obhajcom v mene oboch obžalovaných. Vo vzťahu ku všetkým ostatným úkonom odvolací súd postupoval tak, že znížil hodnotu úkonu právnej pomoci podľa účinnosti jednotlivých vyhlášok o odmenách advokátov a to konkrétne o 20 %, respektíve o 50 %, a jednotlivé úkony právnej pomoci posúdil takto:

Dňa 09.05.2000 - Sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia 26,56 eur - 20 % = 21,25 eur

Dňa 01.06.2000 - Účasť na výsluchu obvineného G. na KVÚ Trenčín (nejde o spoločný úkon/ súd neznížil odmenu) 26,56 eur

Dňa 08.06.2000 - Doplnenie dôvodov sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia 26,56 eur - 20 % = 21,25 eur

Dňa 21.06.2000 - účasť na výsluchu obvineného G. (nejde o spoločný úkon/ súd neznížil odmenu) 26,56 eur

Dňa 25.09.2001 - Účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu (nejde o spoločný úkon/ súd neznížil odmenu) 26,56 eur (Účelnosť tohto úkonu namietal žalovaný z dôvodu, že tento úkon mal byť vykonaný v prospech druhého obvineného, t.j. v prospech V.. K.. Odvolací súd k týmto námietkam zopakoval dokazovanie aj listinným dôkazom o vykonaní tohto úkonu právnej pomoci nachádzajúcom sa v pripojenom trestnom spise (č.l. 1972) a zistil, že tento úkon bol vykonaný výlučne v prospech obvineného G. a nie v prospech V.. K., tak ako to namietal žalovaný. Na základe uvedeného odvolací súd ustálil, že v tomto prípade ide o odôvodnený úkon právnej pomoci a navyše nemožno ho považovať za spoločný úkon vykonaný v prospech oboch obžalovaných, preto odvoláciu námietku vyhodnotil ako bezpredmetnú).

Dňa 04.10.2001 - Účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu (nejde o spoločný úkon/ súd neznížil odmenu) 26,56 eur

Dňa 22.10.2001 - Účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu (nejde o spoločný úkon/ súd neznížil odmenu) 26,56 eur

Dňa 22.10.2001 - Účasť na výsluchu svedka C. R. 26,56 eur - 20 % = 21,25 eur

Dňa 22.10.2001 - Účasť na výsluchu svedkov V.. N. Q. 26,56 eur - 20 % = 21,25 eur

Dňa 22.10.2001 - Účasť na výsluchu svedka V.. Z. I. 26,56 eur - 20 % = 21,25 eur

Dňa 05.11.2001 - Vyjadrenie/návrh po oboznámení sa s vyšetrovacím spisom 26,56 eur - 20 % = 21,25 eur

Dňa 12.11.2001 - Vyjadrenie/oboznámene sa s novými skutočnosťami (Odvolací súd sa pri tomto úkone stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, že toto podanie vypracované obžalovaným nie je možné považovať za úkon právnej pomoci (nebolo uskutočnené právnym zástupcom žalobcu, ale samotným žalobcom), a preto ani nárok na úhradu tarifnej odmeny za toto podanie nie je podľa názoru odvolacieho súdu dôvodné).

Dňa 20.02.2002 - Návrh na predbežné prejednanie obžaloby 26,56 eur - 20 % = 21,25 eur

Dňa 28.10.2002 - Podanie - zaslanie dokladov (návrh na zastavenie trestného stíhania) 26,56 eur - 20 % = 21,25 eur

Dňa 02.03.2005 - Účasť na výsluchu svedka P. G., ml. na KR PZ TN 83,03 eur - 20 % = 66,42 eur

Dňa 02.03.2005 - Účasť na výsluchu svedka R. K. na KR PZ TN ÚJKP 83,03 eur - 20 % = 66,42 eur

Dňa 26.09.2005 - Účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu 83,03 eur - 20 % = 66,42 eur

Dňa 30.11.2005 - Účasť na výsluchu obvineného V. G. (nejde o spoločný úkon/súd neznížil odmenu) 83,03 eur

Dňa 25.01.2007 - Prípravné podanie 98,60 eur - 20 % = 78,88 eur

Dňa 06.02.2007 - Účasť na verejnom zasadnutí-predbežné prejednanie obžaloby 98,60 eur - 50 % = 49,30 eur - 20 % = 39,44 eur
(Odvolací súd posúdil predmetný úkon právnej pomoci v zhode s názorom súdu prvej inštancie v zmysle § 14 písm. e) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. podľa ktorého advokát mal nárok iba na hodnotu 1 sadzby tarifnej odmeny z dôvodu, že išlo o účasť na verejnom zasadnutí. V danej prípadе odvolací súd nevzhladol námietky žalobcu, že ide úkon, ktorý je potrebné podradiť pod úkon „konanie pred súdom“ za dôvodné, nakoľko z obsahu pripojeného spisu jednoznačne vyplýva, že išlo o účasť na verejnom zasadnutí, za ktorý patrí advokátovi odmena iba vo výške 1 tarifnej odmeny a to bez ohľadu na rozsah a trvanie tohto úkonu právnej pomoci. Takto vyčíslenú odmenu bolo potom potrebné ponížiť o ďalších 20 % z dôvodu, že išlo o úkon právnej pomoci vykonaný v prospech oboch obžalovaných);

Dňa 10.09.2008 - Účasť na verejnom zasadnutí-predbežné prejednanie obžaloby 105,42 eur - 50 % = 52,71 eur - 20 % = 42,17 eur
(Odvolací súd posúdil predmetný úkon právnej pomoci v zhode s názorom súdu prvej inštancie v zmysle § 14 písm. e) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. podľa ktorého advokát mal nárok iba na hodnotu 1 sadzby tarifnej odmeny z dôvodu, že išlo o účasť na verejnom zasadnutí. V danej prípadе odvolací súd nevzhladol námietky žalobcu, že ide úkon, ktorý je potrebné podradiť pod úkon „konanie pred súdom“ za dôvodné, nakoľko z obsahu pripojeného spisu jednoznačne vyplýva, že išlo o účasť na verejnom zasadnutí, za ktorý patrí advokátovi odmena iba vo výške 1 tarifnej odmeny a to bez ohľadu na rozsah a trvanie tohto úkonu právnej pomoci. Takto vyčíslenú odmenu bolo potom potrebné ponížiť o ďalších 20 % z dôvodu, že išlo o úkon právnej pomoci vykonaný v prospech oboch obžalovaných);

Dňa 02.12.2008 - Účasť na hlavnom pojednávaní (odročené) 105,42 eur - 20 % = 84,34 eur

Dňa 25.03.2009 - Účasť na hlavnom pojednávaní 115,90 eur - 20 % = 92,72 eur

Dňa pojednávání eur	01.06.2009	-	Účasť	na	hlavnom
					115,90 eur - 20 % = 92,72
Dňa pojednávání eur	02.06.2009	-	Účasť	na	hlavnom
					115,90 eur - 20 % = 92,72
Dňa pojednávání eur	14.09.2009	-	Účasť	na	hlavnom
					115,90 eur - 20 % = 92,72
Dňa pojednávání eur	02.11.2009	-	Účasť	na	hlavnom
					115,90 eur - 20 % = 92,72
Dňa pojednávání eur	01.02.2010	-	Účasť	na	hlavnom
					120,23 eur - 20 % = 96,18

Dňa 24.05.2011 - Vyjadrenie k sťažnosti svedka V.. Q. 123,50 eur - 50 % = 61,75 eur
(Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie tento úkon právnej pomoci považuje za účelný z dôvodu, že súd prvej inštancie v rámci trestného konania uložil síce obžalovaným iba možnosť vyjadriť sa k sťažnosti svedka V.. Q., ale ak právny zástupca obžalovaných na takúto výzvu súdu reagoval a kvalifikovane sa k predmetnému úkonu vyjadril, nemôže súd bez ďalšieho konštatovať, že išlo o úkon neúčelný. Inak povedané, tento úkon právnej pomoci vykonaný právnym zástupcom oboch obžalovaných v danej trestnej veci bolo možné objektívne a spravodlivo zahrnúť do práva obvinených na obhajobu v danej veci. Z týchto dôvodov odvolací súd priznal aj tento úkon právnej pomoci znížený o 20 %).

Dňa 06.02.2012 - Účasť na hlavnom pojednávaní 127,17 eur - 50% = 63,58 eur

Dňa 04.09.2012 - Vyjadrenie k odvolaniu KP TN proti rozsudku OS Partizánske (nejde o spoločný úkon/ súd neznižil odmenu) 127,17 eur

Dňa 23.05.2013 - Účasť na verejnom zasadnutí o odvolaní na KS TN (nejde o spoločný úkon/ súd neznižil odmenu) 127,17 eur

(Z pripojeného trestného spisu vyplýva, že v tomto čase obhajca zastupoval na tomto verejnom zasadnutí už iba žalobcu, pričom druhého obžalovaného V.. K. už na tomto úkone právny zástupca nezastupoval).

Spolu 1.769,37 eur

24. Žalovaný v rámci podaného odvolania namietal aj priznanie režijného paušálu v celej výške s odvolaním sa na rozhodnutie Ústavného súdu SR pod sp.zn. III. ÚS 305/2017 zo dňa 03.05.2017 s tým, že režijný paušál sa viaže k úkonu právnej služby, bez ohľadu na to, koľko klientov advokát zastupuje, a preto sa režijný paušál nemôže násobiť počtom klientov, ani sa neznižuje o 20 % respektíve od 01.06.2010 o 50 %. Žalovaná z týchto dôvodov navrhla, aby režijný paušál, ako aj náhrada za stratu času a cestovné výdavky boli rozdelené podľa počtu zastupovaných osôb v danom prípade na polovicu. Odvolací súd však nesúhlasí s názorom žalovanej v tom smere, že režijný paušál je potrebné rozdeliť na polovicu, t.j. s ohľadom na počet zastupovaných osôb (v tomto prípade dve osoby) a to hlavne z toho dôvodu, že aj zmysel rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky III. ÚS 305/2017 zo dňa 03.05.2017, na ktoré žalovaná poukazuje je v tom, že režijný paušál patrí za jednotlivé úkony právnej služby. Inými slovami, ak sa náhrada režijného paušálu viaže k jednotlivému úkonu právnej služby, tak potom uvedené znamená, že nárok na takýto režijný paušál má advokát iba vo vzťahu k

jednému obvinenému (obžalovanému) a za ten - ktorý úkon právnej pomoci, a nie je tento režijný paušál možné deliť na polovicu, respektíve podľa počtu zastúpených osôb. Pokiaľ teda žalovaná v konaní nepreukázala, že za spoločné úkony si druhý obžalovaný t.j. V. I. K., ktorého zastupoval v konaní rovnaký právny zástupca tento nárok na zaplatenie režijného paušálu uplatnil, nemôže odvolací súd bez ďalšieho žalobcovi takýto nárok na náhradu škody spočívajúci v úhrade nákladov za režijný paušál nepriznať. Na základe uvedeného odvolací súd posúdil predmetný nárok na náhradu škody za režijný paušál k týmto vykonaným úkonom:

Dňa 09.05.2000 - Sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia	3,32 eur
Dňa 01.06.2000 - Účasť na výsluchu obvineného G. na KVÚ Trenčín	3,32 eur
Dňa 08.06.2000 - Doplňenie dôvodov sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia	3,32 eur
Dňa 21.06.2000 - Účasť na výsluchu obvineného G.	3,32 eur
Dňa 25.09.2001 - Účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu	3,32 eur
Dňa 04.10.2001 - Účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu	3,32 eur
Dňa 22.10.2001 - Účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu	3,32 eur
Dňa 22.10.2001 - Účasť na výsluchu svedka C. R.	3,32 eur
Dňa 22.10.2001 - Účasť na výsluchu svedkov V. N. Q.	3,32 eur
Dňa 22.10.2001 - Účasť na výsluchu svedka V. Z. I.	3,32 eur
Dňa 05.11.2001 - Vyjadrenie/návrh po oboznámení sa s vyšetrovacím spisom	3,32 eur
Dňa 20.02.2002 - Návrh na predbežné prejednanie obžaloby	3,32 eur
Dňa 28.10.2002 - Podanie-zaslanie dokladov (návrh na zastavenie trestného stíhania)	3,32 eur
Dňa 02.03.2005 - Účasť na výsluchu svedka P. G., ml. na KR PZ TN	4,98 eur
Dňa 02.03.2005 - Účasť na výsluchu svedka R. K. na KR PZ TN ÚJKP	4,98 eur
Dňa 26.09.2005 - Účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu	4,98 eur
Dňa 30.11.2005 - Účasť na výsluchu obvineného V. G.	4,98 eur
Dňa 25.01.2007 - Prípravné podanie	5,91 eur
Dňa 06.02.2007 - Účasť na verejnom zasadnutí-predbežné prejednanie obžaloby	5,91 eur
Dňa 10.09.2008 - Účasť na verejnom zasadnutí-predbežné prejednanie obžaloby	6,31 eur
Dňa 02.12.2008 - Účasť na hlavnom pojednávaní (odročené)	6,31 eur
Dňa 25.03.2009 - Účasť na hlavnom pojednávaní	6,95 eur
Dňa 01.06.2009 - Účasť na hlavnom pojednávaní	6,95 eur
Dňa 02.06.2009 - Účasť na hlavnom pojednávaní	6,95 eur
Dňa 14.09.2009 - Účasť na hlavnom pojednávaní	6,95 eur
Dňa 02.11.2009 - Účasť na hlavnom pojednávaní	6,95 eur
Dňa 01.02.2010 - Účasť na hlavnom pojednávaní	7,21 eur
Dňa 24.05.2011 - Vyjadrenie k sťažnosti svedka V. Q.	7,41 eur
Dňa 06.02.2012 - Účasť na hlavnom pojednávaní	7,63 eur
Dňa 04.09.2012 - Vyjadrenie k odvolaniu KP TN proti rozsudku OS Partizánske	7,63 eur
Dňa 23.05.2013 - Účasť na verejnom zasadnutí o odvolaní na KS TN	7,81 eur
Spolu	159,96 eur

25. Žalobca si uplatnil aj nárok na náhradu za stratu času za každú aj začatú polhodinu za čas strávený cestou do miesta úkonu, ktoré nie je sídlom advokáta a späť. V tejto súvislosti žalovaná namietala, že nárok na náhradu za stratu času je potrebné pomerne rozdeliť podľa počtu zastúpených t.j. na polovicu. Podľa § 17 ods. 1,2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu. Ak sa cesta podľa odseku 1 týka vykonania úkonov pre viacerých klientov, výška náhrady určená podľa odseku 1 sa pomerne rozdelí medzi jednotlivých klientov. S poukazom na uvedené znenie vyššie citovanej vyhlášky odvolací súd (napriek absencii právnej úpravy vo vyhláške č. 240/1990 Zb.) uznal uvedené argumenty žalovaného, aj s ohľadom na logické vnímanie súvislostí, a preto postupoval tak, že nárok žalobcu na náhradu škody spočívajúcej v náhrade za stratu času pomerne rozdelil a žalobcovi v tejto súvislosti pri vykonaní spoločných úkonov uznal iba nárok vo výške 1 oprávnených nákladov za náhradu za stratu času. Na základe uvedeného odvolací súd posúdil predmetné vyčíslenie nároku na náhradu škody za náhradu za stratu času takto:

Dňa 01.06.2000 - Účasť na výsluchu obvineného G. na KVÚ Trenčín (nejde o spoločný úkon/ súd priznal celú náhradu za stratu času) t.j. 0,66 eur/ polhodina t.j. za 7 polhodín 4,62 eur

Dňa 21.06.2000 - účasť na výsluchu obvineného G. (nejde o spoločný úkon/ súd priznal celú náhradu za stratu času) t.j. 0,66 eur/ polhodina t.j. za 7 polhodín 4,62 eur

Dňa 25.09.2001 - Účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu) (nejde o spoločný úkon/ súd priznal celú náhradu za stratu času) t.j. 0,66 eur/ polhodina t.j. za 7 polhodín 4,62 eur

Dňa 04.10.2001 - Účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu (nejde o spoločný úkon/ súd priznal celú náhradu za stratu času) t.j. 0,66 eur/polhodina t.j. za 7 polhodín 4,62 eur

Dňa 22.10.2001 - Účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu (nejde o spoločný úkon) + dňa 22.10.2001 - Účasť na výsluchu svedka C. R. + Dňa 22.10.2001 - Účasť na výsluchu svedkov V.. N. Q. + dňa 22.10.2001 - Účasť na výsluchu svedka V.. Z. I. t.j. 0,66 eur/polhodina t.j. za 7 polhodín 4,62 eur

(Tieto štyri úkony boli vykonané v priebehu jedného dňa, a preto advokátovi patrí náhrada za stratu času iba tak, ako keby bol vykonaný 1 úkon, nakoľko tieto úkony právnej pomoci boli realizované za sebou, a teda advokát nebol povinný štyri krát cestovať z dôvodu vykonania štyroch úkonov, ale cestoval za týmito štyrmi úkonmi iba jeden krát. Odvolací súd však priznal advokátovi celý nárok na náhradu za stratu času, nakoľko úkon obhajcu - účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu nepovažoval odvolací súd za spoločný úkon, a preto patrí advokátovi celý nárok na náhradu za stratu času a nie iba polovica). Dňa 02.03.2005 - Účasť na výsluchu svedka C.. G., ml. na KR PZ TN + Dňa 02.03.2005 - Účasť na výsluchu svedka M.. K. na KR PZ TN ÚJKP t.j. 8,30 eur/ polhodina t.j. za 7 polhodín 58,10 eur/ 2 = 29,05 eur (Tieto dva úkony boli taktiež vykonané v priebehu jedného dňa, a preto advokátovi patrí náhrada za stratu času iba tak, ako keby bol vykonaný 1 úkon, nakoľko tieto úkony právnej pomoci boli realizované za sebou a teda advokát nebol povinný dva krát cestovať, z dôvodu vykonania dvoch úkonov, ale cestoval za týmito dvoma úkonmi iba jeden krát. Odvolací súd v danom prípade rozdelil tento nárok na náhradu za stratu času na polovicu z dôvodu, že išlo o spoločný úkon pre oboch obžalovaných).

Dňa 26.09.2005 - Účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu t.j. 8,30 eur/polhodina t.j. za 7 polhodín 58,10 eur/2 = 29,05 eur

Dňa 30.11.2005 - Účasť na výsluchu obvineného V.. G. (nejde o spoločný úkon/ súd priznal celú náhradu za stratu času) t.j. 8,30 eur/polhodina t.j. za 7 polhodín 58,10 eur

Dňa 06.02.2007 - Účasť na verejnom zasadnutí-predbežné prejednanie obžaloby spisu t.j. 9,86 eur/ polhodina t.j. za 9 polhodín 88,74 eur/2 = 44,37 eur

Dňa 10.09.2008 - Účasť na verejnom zasadnutí-predbežné prejednanie obžaloby t.j. 10,52 eur/polhodina t.j. za 7 polhodín 73,64/2 = 36,82 eur

Dňa 02.12.2008 - Účasť na hlavnom pojednávaní (odročené) t.j. 10,52 eur / polhodina t.j. za 7 polhodín 73,64/2 = 36,82 eur
Dňa 25.03.2009 - Účasť na hlavnom pojednávaní t.j. 11,59 eur / polhodina t.j. za 7 polhodín 81,13/2 = 40,57 eur
Dňa 01.06.2009 - Účasť na hlavnom pojednávaní t.j. 11,59 eur / polhodina t.j. za 7 polhodín 81,13/2 = 40,57 eur
Dňa 02.06.2009 - Účasť na hlavnom pojednávaní t.j. 11,59 eur / polhodina t.j. za 7 polhodín 81,13/2 = 40,57 eur
Dňa 14.09.2009 - Účasť na hlavnom pojednávaní t.j. 11,59 eur / polhodina t.j. za 7 polhodín 81,13/2 = 40,57 eur
Dňa 02.11.2009 - Účasť na hlavnom pojednávaní t.j. 11,59 eur / polhodina t.j. za 7 polhodín 81,13/2 = 40,57 eur
Dňa 01.02.2010 - Účasť na hlavnom pojednávaní t.j. 12,02 eur / polhodina t.j. za 7 polhodín 84,14 eur/2 = 42,07 eur
Dňa 06.02.2012 - Účasť na hlavnom pojednávaní t.j. 12,71 eur / polhodina t.j. za 7 polhodín 88,97 eur/2 = 44,49 eur
Dňa 23.05.2013 - Účasť na verejnom zasadnutí o odvolaní na KS TN .j. 13,01 eur / polhodina t.j. za 7 polhodín (nejde o spoločný úkon/ súd priznal celú náhradu za stratu času) 91,07 eur
Spolu 637,79 eur

26. Žalobca si uplatnil aj nárok na náhradu škody spočívajúci v nákladoch za spotrebované pohonné hmoty na dopravu do miesta úkonu trestného konania a späť, pričom žalovaný vzniesol rovnakú námietku vo vzťahu k týmto úkonom, t.j. že nemajú byť priznané v celej výške, ale iba vo výške 1/2. Odvolací súd napriek absencii konkrétneho ustanovenia, má za logické, aby sa rovnako ako pri náhrade za stratu času priznávala iba suma vo výške 1/2 náhrady za spotrebované pohonné hmoty, samozrejme iba za situácie, ak ide o úkony spoločné t.j. vykonané v prospech oboch obžalovaných. T.j. právny zástupca oboch obžalovaných išiel motorovým vozidlom na úkon právnej pomoci jednu cestu t.j. v prospech dvoch klientov, preto odvolací súd priznal pri spoločných úkonoch 1 vynaložených výdavkov na cestu do miesta úkonu trestného konania a to konkrétne:

Dňa 01.06.2000 - Účasť na výsluchu obvineného G. na KVÚ Trenčín (nejde o spoločný úkon/ súd priznal celú náhradu pohonné hmoty) t.j. 280 km/ cena za liter 0,785 eur/ priemerná spotreba vozidla na 100 km v litroch je 10,9 l t.j. cena spotrebovaného benzínu 23,96 eur
Dňa 21.06.2000 - účasť na výsluchu obvineného G. (nejde o spoločný úkon/ súd priznal celú náhradu za pohonné hmoty) t.j. 280 km/ cena za liter 0,785 eur/ priemerná spotreba vozidla na 100 km v litroch je 10,9 l t.j. cena spotrebovaného benzínu 23,96 eur
Dňa 25.09.2001 - Účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu (nejde o spoločný úkon/ súd priznal celú náhradu za pohonné hmoty) t.j. 280 km/ cena za liter 0,732 eur/ priemerná spotreba vozidla na 100 km v litroch je 10,9 l t.j. cena spotrebovaného benzínu 22,34 eur
Dňa 04.10.2001 - Účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu (nejde o spoločný úkon/ súd priznal celú náhradu za pohonné hmoty) t.j. 280 km/ cena za liter 0,732 eur/ priemerná spotreba vozidla na 100 km v litroch je 10,9 l t.j. cena spotrebovaného benzínu 22,34 eur
Dňa 22.10.2001 - Účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu (nejde o spoločný úkon) + dňa 22.10.2001 - Účasť na výsluchu svedka C. R. + Dňa 22.10.2001 - Účasť na výsluchu svedkov V.. N. Q. + dňa 22.10.2001 - Účasť na výsluchu svedka V.. Z. I. t.j. 280 km/ cena za liter 0,732 eur/ priemerná spotreba vozidla na 100 km v litroch je 10,9 l t.j. cena spotrebovaného benzínu 22,34 eur

(Tieto štyri úkony boli vykonané v priebehu jedného dňa, a preto advokátovi patrí náhrada za spotrebovaný benzín iba tak, ako keby bol vykonaný 1 úkon, nakoľko tieto úkony právnej pomoci boli realizované za sebou a teda advokát nebol povinný štyri krát cestovať z dôvodu vykonania štyroch úkonov, ale cestoval za týmito štyrmi úkonmi iba jeden krát. Odvolací súd však priznal nárok za celý úkon t.j. nie iba 1/2 , nakoľko jeden z týchto úkonov bol vykonaný iba pre žalobcu t.j jedného obžalovaného,

a preto odvolací súd posúdil túto náhradu spotrebovaný benzín v rozsahu celého úkonu a nie iba v rozsahu polovice úkonu).

Dňa 02.03.2005 - Účasť na výsluchu svedka C.. G., ml. na KR PZ TN + Dňa 02.03.2005 - Účasť na výsluchu svedka M.. K. na KR PZ TN ÚJKP t.j. 280 km/ cena za liter 1,123 eur/ priemerná spotreba vozidla na 100 km v litroch je 10,9 l t.j. cena spotrebovaných pohonných hmôt 34,27 eur/2 = 17,14 eur (Tieto dva úkony boli vykonané v priebehu jedného dňa, a preto advokátovi patrí náhrada za stratu času iba tak, ako keby bol vykonaný 1 úkon, nakoľko tieto úkony právnej pomoci boli realizované za sebou a teda advokát nebol povinný dva krát cestovať z dôvodu vykonania dvoch úkonov, ale cestoval za týmito dvoma úkonmi iba jeden krát. Odvolací súd však vzhľadom k tomu, že išlo o úkon týkajúci sa oboch zastúpených rozdelil hodnotu tohto úkonu za spotrebovaný benzín na polovicu).

Dňa 26.09.2005 - Účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu t.j. 280 km/ cena za liter 1,359 eur/ priemerná spotreba vozidla na 100 km v litroch je 10,9 l t.j. cena spotrebovaných pohonných hmôt 41,48 eur/2 = 20,74 eur

Dňa 30.11.2005 - Účasť na výsluchu obvineného V.. G. (nejde o spoločný úkon / súd priznal celú náhradu za spotrebované pohonné hmoty) t.j. 280 km/ cena za liter 1,298 eur/ priemerná spotreba vozidla na 100 km v litroch je 10,9 l t.j. cena spotrebovaného benzínu 39,61 eur

Dňa 06.02.2007 - Účasť na verejnom zasadnutí-predbežné prejednanie obžaloby spisu t.j. 240 km/ cena za liter 1,162 eur/ priemerná spotreba vozidla na 100 km v litroch je 10,9 l t.j. cena spotrebovaného benzínu 30,40 eur/2 = 15,20 eur

Dňa 10.09.2008 - Účasť na verejnom zasadnutí-predbežné prejednanie obžaloby (nejde o spoločný úkon/ súd priznal celú náhradu za spotrebované pohonné hmoty) t.j. 280 km/ cena za liter 1,327 eur/ priemerná spotreba vozidla na 100 km v litroch je 12,9 l t.j. cena spotrebovaného benzínu 47,93 eur/2 = 23,97 eur

Dňa 02.12.2008 - Účasť na hlavnom pojednávaní (odročené) t.j. 280 km/ cena za liter 1,025 eur/ priemerná spotreba vozidla na 100 km v litroch je 12,9 l t.j. cena spotrebovaného benzínu 37,02 eur/2 = 18,51 eur

Dňa 25.03.2009 - Účasť na hlavnom pojednávaní t.j. 280 km/ cena za liter 1,012 eur/ priemerná spotreba vozidla na 100 km v litroch je 12,9 l t.j. cena spotrebovaného benzínu 37,02 eur/2 = 18,51 eur

Dňa 01.06.2009 - Účasť na hlavnom pojednávaní t.j. 280 km/ cena za liter 1,138 eur/ priemerná spotreba vozidla na 100 km v litroch je 12,9 l t.j. cena spotrebovaného benzínu 41,10 eur/2 = 20,55 eur

Dňa 02.06.2009 - Účasť na hlavnom pojednávaní t.j. 280 km/ cena za liter 1,138 eur/ priemerná spotreba vozidla na 100 km v litroch je 12,9 l t.j. cena spotrebovaného benzínu 41,10 eur/2 = 20,55 eur

Dňa 14.09.2009 - Účasť na hlavnom pojednávaní t.j. 280 km/ cena za liter 1,170 eur/ priemerná spotreba vozidla na 100 km v litroch je 12,9 l t.j. cena spotrebovaného benzínu 42,26 eur/2 = 21,13 eur

Dňa 02.11.2009 - Účasť na hlavnom pojednávaní t.j. 280 km/ cena za liter 1,181 eur/ priemerná spotreba vozidla na 100 km v litroch je 12,9 l t.j. cena spotrebovaného benzínu 42,66 eur/2 = 21,33 eur

Dňa 01.02.2010 - Účasť na hlavnom pojednávaní t.j. 280 km/ cena za liter 1,180 eur/ priemerná spotreba vozidla na 100 km v litroch je 12,9 l t.j. cena spotrebovaného benzínu 42,62 eur/2 = 21,31 eur

Dňa 06.02.2012 - Účasť na hlavnom pojednávaní t.j. 280 km/ cena za liter 1,503 eur/ priemerná spotreba vozidla na 100 km v litroch je 12,9 l t.j. cena spotrebovaného benzínu 54,29 eur/2 = 27,15 eur

Dňa 23.05.2013 - Účasť na verejnom zasadnutí o odvolaní na KS TN (nejde o spoločný úkon/ súd priznal celú náhradu za spotrebované pohonné hmoty) t.j. 280 km/ cena za liter 1,476 eur/ priemerná spotreba vozidla na 100 km v litroch je 12,9 l t.j. cena spotrebovaného benzínu 53,31 eur

Spolu 453,95 eur

Odmena za úkony právnej pomoci 1769,37 eur

Režijný paušál 159,96 eur

Náhrada za stratu času 637,79 eur

Náhrada za spotrebované pohonné hmoty 453,95 eur
Spolu 3.021,07 eur.

27. Odvolací súd ako nedôvodnú vyhodnotil námietku žalobcu vznesenú v rámci podaného odvolania, ktorou žalobca namietal, že súd je viazaný žalobným návrhom, a teda aj sumou (4.459,53 eur), ktorú žiada žalobca prisúdiť, nie je však viazaný výkladom advokátskej tarify prezentovaným žalobcom, ani metodikou, ktorou obhajca vyfakturoval klientovi svoju odmenu. Žalobca zdôraznil, že bol v trestnom konaní sp.zn. 1T/25/2008 stíhaný pre dva samostatné skutky kvalifikované oba ako trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., preto sa jednalo o spojenú vec, kde pri spojení dvoch alebo viacerých vecí sa základná sadzba tarifnej odmeny určenej z tarifnej hodnoty veci s najvyššou hodnotou zvyšuje o polovicu základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorá by advokátovi patrila v ostatných spojených veciach. Vzhľadom na dôsledné použitie tejto metodiky výpočtu tarifná odmena za úkony obhajcu predstavuje sumu 3.556,53 eur a celkové trovy obhajoby žalobcu predstavujú sumu 5.533,04 eur (= 3.556,53 eur + 1.175,21 eur + 801,30 eur), takže žalovaným namietané zníženie základnej sadzby tarifnej odmeny neobstojí, nakoľko pri tejto dôslednej metodike výpočtu je suma trov obhajoby ešte vyššia, ako je žalovaná suma trov obhajoby podľa žaloby. K týmto tvrdeniam žalobcu odvolací súd uvádza, že je síce pravdou, že súd nie je však viazaný výkladom advokátskej tarify prezentovaným žalobcom, ani metodikou, ktorou obhajca vyfakturoval klientovi svoju odmenu, avšak napriek uvedenému odvolací súd nepovažoval za dôvodné, aby pristúpil k zvýšeniu advokátskej tarify s odôvodením, že má ísť o spojenú vec, (pri spojení dvoch alebo viacerých vecí sa základná sadzba tarifnej odmeny určenej z tarifnej hodnoty vecí s najvyššou hodnotou zvyšuje o polovicu základnej sadzby tarifnej odmeny). Z obsahu trestného spisu vyplýva, že obžaloba voči žalobcovi bola podaná dňa 19.01.2006 za pokračovací trestný čin podvodu spáchaný v spolupáchateľstve. Inak povedané, v danom prípade t.j. pri pokračovacom trestnom čine nejde o spojenie dvoch alebo viacerých vecí tak, ako to tvrdí žalobca (nešlo o dva samostatné trestné činy), ale v tomto prípade išlo o jeden skutok t.j. pokračovací trestný čin (t.j. skladajúci sa z viacerých dielčích skutkov), o ktorom z povahy veci vyplýva, že sa o ňom má konať v rámci jedného trestného konania. Z tohto dôvodu nemožno považovať námietku žalobcu ohľadom zvýšenia advokátskej tarify z dôvodu, že ide o spojenú vec, za dôvodnú.

28. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd ustálil, že nárok na náhradu škody vzniknutej žalobcovi za trovy obhajoby, ktoré vznikli v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, v tomto prípade v príčinnej súvislosti s uznesením o vznesení obvinenia, pri splnení všetkých zákonných predpokladov podľa ustanovenia § 1 až § 4 zákona č. 58/1969 Zb. je daný vo výške 3.021,07 eur. Keďže v súvislosti s náhradou trov konania ide o zásadu, že sa priznáva len náhrada trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva, a teda nie všetky náklady, ktoré účastník v konaní vynaložil, odvolací súd posudzoval všetky trovy žalobcu vynaložené na jeho obhajobu, a s ohľadom na vyššie uvedené ustálil, že aj keď si žalobca uplatnil sumu vo výške 4.459,53 eur (ktorú reálne svojmu obhajcovi zaplatil) odvolací súd považoval za účelné iba trovy vynaložené žalobcom vo výške 3.021,07 eur, nakoľko iba trovy v tejto výške možno považovať za trovy, ktoré vznikli v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, v tomto prípade v príčinnej súvislosti s uznesením o vznesení obvinenia. Vo zvyšku odvolací súd žalobu žalobcu zamietol. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie ohľadom priznania výšky úroku z omeškania, ako aj s ustáleniami dňa omeškania zo strany žalovanej. Na základe uvedeného potom priznal žalobcovi okrem nároku na náhradu škodu vo výške 3.021,07 eur aj príslušný úrok z omeškania vo výške 5,05 % zo sumy 3.021,07 eur a to za obdobie od 24. októbra 2014 do zaplatenia. Vo zvyšku žalovaného príslušenstva, čiže v časti presahujúcej úrok z omeškania 5,05 % ročne (žalobca si uplatňoval úrok 5,25 % ročne) a príslušenstvo, ktorým žalobca požadoval príslušenstvo aj za obdobie od 25. apríla 2014 do 23. októbra 2014, odvolací súd žalobu zamietol.

29. Druhým nárokom žalobcu bol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyčíslený žalobcom v sume 7.000,- eur, uplatnený titulom nesprávneho úradného postupu, ktorým sú podľa názoru žalobcu zbytočné prieťahy za 13 rokov vedenia trestného konania. V tejto súvislosti súd prvej inštancie uviedol, že obvinenie voči žalobcovi bolo vznesené 03. mája 2000, čo do dňa pred podaním prvej obžaloby (03. januára 2002) činilo celkom 610 dní, po podaní prvej obžaloby do jej vrátenia do prípravného konania, t.j. od 3. januára 2002 do 28. januára 2004, uplynulo celkom 756 dní, následne bola vec v prípravnom konaní od 29. januára 2004 do dňa pred podaním druhej obžaloby (19. januára 2006), čiže celkom 721 dní, od 19. januára 2006 do predloženia veci odvolaciemu súdu dňa 19. septembra 2012 uplynulo 2436 dní, celkom teda prípravné konanie trvalo 1331 dní (3,65 roka) a konanie pred súdom 3192 dní (8,75 roka), spolu celkom 12,4 roka, pritom hlavné pojednávanie s prednesením obžaloby sa konalo

až dňa 25. marca 2009, čiže cca 3,5 roka, pričom predtým sa v rámci konania pred súdom riešili len procesné aspekty veci (spolu cca 5,25 roka), čo je jednoducho bez ďalšieho neprimerane dlho aj pre spis majúci 2000 strán, preto podľa súdu prvej inštancie došlo popísanými zbytočnými prietahmi v konaní k nesprávnemu úradnému postupu na strane orgánov činných v trestnom konaní a zo strany konajúcich súdov. S ohľadom na skutočnosti zistené výsluchom žalobcu a s ohľadom na dĺžku trvania celého trestného konania, takmer 13 rokov (12,4 roka do odstránenia zbytočných prietahov predložením veci odvolaciemu súdu), ktoré bolo skončené oslobodzujúcim rozsudkom, pričom táto dĺžka konania zakladá závažný zásah do osobnostných práv žalobcu došlo podľa názoru súdu prvej inštancie na strane žalobcu k existencii nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie preto považoval za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy v sume 7.000,- eur, táto suma, čiže cca 565,- eur za rok trestného stíhania.

30. Odvolací súd v prevažnej miere súhlasí s názorom súdu prvej inštancie vysloveným v tejto veci, avšak v tejto súvislosti k dôvodom uvedeným zo strany súdu prvej inštancie dodáva, že súd prvej inštancie nie celkom jednoznačne konštatoval v čom vidí nesprávny úradný postup, t.j. či tento nesprávny úradný postup spočíva v prietahoch v konaní, respektíve v neprimeranej dĺžke celého trestného konania, t.j. v trvaní konania od vznesenia obvinenia do právoplatného rozhodnutia súdu. Tieto skutočnosti namietala aj žalovaná v rámci podaného odvolania. Tu treba uviesť, že v danom prípade, ak by mal byť posudzovaný nesprávny úradný postup v tejto veci v dôsledku prietahov v konaní bolo by potrebné, aby prietahy v konaní boli ohraničené konkrétnym obdobím, počas ktorého zbytočné prietahy v konaní vznikli. V tejto veci však žalobca v rámci svojej žaloby ani v rámci jednotlivých podaní neoznačuje konkrétne obdobia (od ... do), počas ktorých mali vzniknúť zbytočné prietahy v konaní, ale popisuje vo všeobecnosti neprimeranú dĺžku trestného konania v trvaní celkovo cca 13 rokov, s ohľadom na skutočnosť, že trestná vec sa v jeho prípade skončila oslobodzujúcim rozsudkom. Podľa § 9 odsek 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení do 31.12.2012 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Podľa § 9 odsek 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení od 01.01.2013 štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky. Z vyššie citovaných ustanovení teda vyplýva, že zákon č. 514/2003 Z.z. nesprávny úradný postup bližšie nedefinuje. Právna teória a súdna prax vychádzajú z toho, že nesprávnym úradným postupom je treba rozumieť porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri výkone jeho činnosti, a to pri takých úkonoch, ktoré sú vykonávané v rámci ich rozhodovacej činnosti, avšak bezprostredne sa v obsahu vydaného rozhodnutia neodrazia. Ak sa však prípadne nesprávnosti alebo vady postupu štátneho orgánu v obsahu rozhodnutia prejavia, môžu byť zvažované len z hľadiska zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Inými slovami povedané, pri rozhodovacej činnosti ide len o taký úradný postup, ktorého prípadná nesprávnosť sa nijako nedotkla správnosti samotného rozhodnutia. Z tohto hľadiska sa potom za nesprávny úradný postup vedúci k zodpovednosti štátu považuje tiež nečinnosť orgánu štátu, vady v spôsobe vedenia konania, ale aj oneskorené vydanie rozhodnutia. Z obsahu spisu v danom prípade vyplýva, že samotné trestné konanie trvalo cca 13 rokov, pričom vo všeobecnosti treba zdôrazniť, že podmienka rýchlosti konania trestného konania musí byť splnená z dôvodu, aby sa zabránilo tomu, aby bol obvinený príliš dlho vystavený trestnému stíhaniu, s čím sú spojené zásahy do jeho práv a slobôd, a aby nebol vystavený neistote o svojom osude (trestné stíhanie má totiž vplyv na jeho povesť, postavenie v zamestnaní ako aj v spoločnosti, čo už samo o sebe možno považovať za určitú formu sankcie). Postavenie obžalovaného je stresujúce a negatívne ovplyvňuje život obžalovaného prinajmenšom tým, že aktuálna hrozba trestu komplikuje obžalovanému možnosť viesť a plánovať ďalší osobný život.. Odvolací súd s ohľadom na vyššie uvedené ustálil, že prejednanie a rozhodnutie v akejkoľvek trestnej veci v primeranej lehote je právom garantovaným Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámené v Zbierke zákonov pod č. 209/1992 Z.z.), ako aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky, pričom predmetné právo je vyjadrené aj v základných zásadách trestného konania Slovenskej

republiky definované v ustanovení § 2 ods. 7 zákona č. 301/2005 Z.z. Trestného poriadku. Odvolací súd v tejto súvislosti konštatuje, že nesprávny postup orgánu štátu môže teda spočívať aj v neprimeranej dĺžke posudzovaného trestného konania mimo samotnej právnej skutočnosti prieťahov v konaní (i keď prieťahy v konaní sú spravidla príčinou neprimeranej dĺžky). Neprimeraná dĺžka trestného konania ako nesprávny úradný postup sa nechybne premieta aj do rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, a to *Eckle vs. Nemecká spolková republika* z 15. júla 1982, *Morby vs. Luxemburg* zo dňa 01. marca 2003, *Memeleaou vs. Cyprus* zo dňa 12. júna 2008, kde Európsky súd pre ľudské práva vyslovil opakovaný názor, že zmiernenie trestu je právnou kompenzáciou štátu za to, že došlo k porušeniu práv obžalovaného neprimeranou dĺžkou trestného konania. Odvolací súd poukazuje rovnako na rozsudok ESLP vo veci *Tempel* proti ČR z 25.6.2020, v ktorom súd konštatoval porušenie práva na primeranú dĺžku trestného konania podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru. S poukazom na vyššie uvedené teda odvolací súd uzavrel, že v danej veci došlo k nesprávnemu úradnému postupu spočívajúceho v neprimeranej dĺžke trestného konania, ktorá trvala od vydania uznesenia o vznesení obvinenia t.j. od 03.05.2000 do právoplatného skončenia trestného konania t.j. do 23.05.2013 t.j. 13 rokov.

31. Ak teda bol v danej veci preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v neprimeranej dĺžke trestného konania odvolací súd pristúpil k posúdeniu výšky nemajetkovej ujmy, ktorú si žaloba uplatnil v sume 7.000,- eur. Žalovaná sa v rámci podaného odvolania nevyjadrovala samostatne k výške priznanej nemajetkovej ujmy, avšak dôvodila, že žalobca nemá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu, že nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu. Keďže tento názor žalovanej odvolací súd vyvrátil v predchádzajúcom odseku považoval za potrebné sa krátko vyjadriť aj výške nemajetkovej ujmy. V tejto súvislosti je treba zo strany odvolacieho súdu zdôrazniť, že neustále dochádza k vývoju judikatúry v danej oblasti, a preto možno konštatovať, že to, čo bolo judikované v minulosti nemusí bez ďalšieho platiť v súčasnosti. Odvolací súd teda poukazuje aj na rozhodnutie NS SR zo dňa 29.11.2023 sp.zn. 2Cdo/283/2021 podľa ktorého: „Nemajetková ujma vzniká samotným porušením základných práv a slobôd fyzickej osoby nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Ide o stav mysle poškodenej osoby, ktorý sa preukazuje empaticky, pravda za predpokladu, že sa sudca bude vedieť aspoň elementárne vcítiť do pozície trestne stíhaného človeka; a to sa sudcom odvolacieho súdu v tomto konaní, žiaľ, nepodarilo, lebo aj oni postavili žalobcu do úlohy púheho objektu, kedy sa stáva iba prostriedkom v rukách štátnej moci (orgánov činných v trestnom konaní), ktorý je potom zameniteľný aj so skutočným zločincem, a tak sa musí podrobovať excesívnym úkonom orgánov činných v trestnom konaní, hoci vo výsledku bol nevinný, čiže aj uznesenie o vznesení obvinenia nemalo byť vôbec vydané. Takéto bezprávie voči ľudskej dôstojnosti musí byť v právnom štáte odškoditeľné. Škodu teda treba chápať ako ujmu na chránenom statku, ako je majetok, osoba, alebo iný chránený záujem, pričom najvyššiu mieru ochrany požívajú ľudský život, integrita človeka, ľudská dôstojnosť a sloboda. Každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho výsledok, teda aj je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy najmä v takom prípade, ak sa preukáže, že bolo od začiatku nezákonné; ide o zodpovednosť absolútne objektívnu a za výsledok trestného konania vo veci samej, čím je založená zodpovednosť štátu za škodu obvineného spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia. Pri odškodňovaní nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie každej fyzickej osoby sudcom nesvedčí bagatelizovanie závažnosti ujmy priznávaním neprimerane nízkych, resp. žiadnych náhrad; také rozhodovanie treba považovať za obchádzanie zákona i jeho účelu a pôsobí mnohokrát veľmi cynicky, bez citu pre elementárnu spravodlivosť, alebo absencie postupu podľa pravidla, podľa ktorého „nerob druhému to, čo nechceš, aby robili tebe.“ Dovolací súd v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia taktiež poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR z 27. apríla 2023 sp.zn. III. ÚS 224/2023, podľa z ktorého: „Snaha všeobecných súdov o dôslednú konkretizáciu života sťažovateľa počas trestného stíhania a následné zvýraznenie niektorých týchto konkrétností ako pomocných argumentačných nástrojov je zbytočným unikom od objektívne vyvoditeľného a všeobecne pochopiteľného následku obmedzenia osobnej slobody a dlhoročného trestného stíhania. V konečnom dôsledku ani ústavný súd alebo ESLP pri rozhodovaní o výške primeraných zadostučinení nezisťujú subjektívne prežívania sťažovateľov, v dôsledku zásahov do ich základných práv, ale výšku primeraného zadostučinenia určujú podľa objektívnych okolností podstaty protiprávneho zásahu bez toho, aby rozhodovanie zaťažovali rozsiahlym dokazovaním v podobe výsluchov osôb z rodinného, pracovného a spoločenského prostredia dotknutej osoby. Takéto prehnaté zameranie na skutkové otázky je spôsobilé viesť len k zisteniu takého množstva konkrétností života dotknutej osoby, ktoré nie sú objektívne uchopiteľné právnym posúdením širokých a relatívne neurčitých pojmov primeranej a spravodlivej náhrady nemajetkovej ujmy.“ S ohľadom na vyššie uvedené právne názoru najvyšších súdnych autorít odvolací súd v tejto veci ustálil, že suma vo výške 7.000 eur, ktorú

súd prvej inštancie priznal titulom nesprávneho úradného postupu žalobcovi, je sumou primeranou, zohľadňujúcou negatívne prežívanie žalobcu počas trvania neprimerane dlhého trestného stíhania, ktoré mal súd prvej inštancie preukázané výsluchom samotného žalobcu. Na odvolací argument žalovaného, že voči žalobcovi bolo vedené aj iné trestné konanie, a teda nie je jednoznačne preukázaná príčinná súvislosť medzi týmto trestným konaním a vznikom nemajetkovej ujmy, a preto nemožno jednoznačne ustáliť v dôsledku ktorého trestného konania nemajetková ujma žalobcovi vznikla, odvolací súd uvádza, že s týmto tvrdením sa nestotožňuje. V prvom rade je treba uviesť, že skutočnosť, že voči žalobcovi sa viedlo viacero trestných konaní na samostatných skutkových základoch, ktoré skončili oslobodením žalobcu nemôže byť vnímané v jeho neprospech s odôvodnením, že žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť. V tomto prípade totiž postačuje, že žalobca v tomto konaní nepochybne preukázal nesprávny úradný postup spočívajúci v neprimeranej dĺžke trestného konania, pričom už len samotná existencia neprimeranej dĺžky trestného konania postačuje k negatívne prežívaniu žalobcu, a teda nepochybne v danej veci existuje príčinná súvislosť preukazujúca nemajetkovú ujmu. Treba zdôrazniť, že v každej jednej veci, v rámci ktorej bude preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v neprimeranej dĺžke trestného konania, ktorý je predpokladom pre vznik nemajetkovej ujmy je vždy daná príčinná súvislosť, aj keby týchto trestných stíhaní bolo niekoľko. Z týchto dôvodov potom aj túto námietku žalovaného považoval odvolací súd za nedôvodnú a v zhode s názorom súdu prvej inštancie považoval nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 7.000,- eur za primeraný.

32. S ohľadom na všetky dôvody uvedené vyššie odvolací súd priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu škody vo výške 3.021,07 eur a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 7.000,- eur, t.j. spolu nárok na zaplatenie sumy vo výške 10.021,07 eur a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol (§ 388 CSP).

33. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu tohto práva nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/1997), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/1997, II. ÚS 251/2003).

34. Z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných stranou sporu, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.9.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.6.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008).

35. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. a ich náhradu úspešnému žalobcovi priznal v pomernom rozsahu jeho úspechu. Predmetom žaloby bol nárok na zaplatenie sumy 11.459,53 eur, (priznaná suma je vo výške 10.021,07 eur) žalobca bol teda z hľadiska porovnania žalobného petitu a výroku rozsudku v prípade žaloby úspešný v rozsahu 87,44 % a žalovaný v rozsahu 12,55 %. Pri stanovení úspechu žalobcu treba úspech žalobcu (87,44 %) odpočítať od úspechu žalovaného (12,55 %) a to činí 74,89 %. Žalobcovi preto odvolací v súlade s § 255 ods. 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP priznal právo na náhradu trov konania, ktoré mu v konaní vznikli a to v rozsahu 74,89 %. O konkrétnej výške náhrady trov konania bude podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté vyšším súdnym úradníkom.

36. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).